

ÅRSBERÄTTELSE 2001
SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

Utgivare *Svenska handelshögskolan*

Redaktör *Marie Sandberg*

Grafisk design *Helena Kajander*

Fotografier *Marius Baum, Hans Hed, Patrik Lindström, Daniel Rovira, Marie Sandberg* och Hankens och ShsWebs bildarkiv

Tryckeri *Ekenäs Tryckeri Ab*, 2002

Upplaga 500 exemplar

ISBN 951-555-714-3

ISSN 1239-8276

ÅRSBERÄTTELSE 2001
SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN 2001

EXAMINA

- ekonomie kandidatexamina 28
- ekonomie magisterexamina 238
- ekonomie licentiatexamina 5
- ekonomie doktorsexamina 14

STUDERANDE

- studerande för grundexamen 2 197
- forskarstuderande 144

STUDENTUTBYTE

- Hanken-studerande utomlands under året 77
- utländska studerande vid Hanken under läsåret 96

VUXENUTBILDNING

- deltagare i fortbildningskurser 558
- heltidsstuderande vid öppna högskolan 118
- kursanmälningar till öppna högskolan 1 057

PERSONAL

- undervisnings- och forskningspersonal 116
- övrig personal 67
- med externa medel avlönad personal 61

EKONOMI (1000 mk)

- budgetfinansiering 58 477
- extern finansiering 21 210

BIBLIOTEKET I HELSINGFORS

- bokbeståndet 96 800
- lån (inkl. fjärrlån) 56 669

UTRYMMEN

- 13 460 m²

INNEHÅLL

REKTORS ÖVERSIKT x-x

FORSKNING OCH UNDERVISNING x-x

Forskning
Forskarutbildning
Grundutbildning
Utveckling av undervisningen
Internationella utbyten

INSTITUTIONERNA x-x

Finansiell ekonomi och ekonomisk statistik
Företagsledning och organisation
Handelsrätt
Marknadsföring och företagsgeografi
Nationalekonomi
Redovisning
Språk och kommunikation

FORTBILDNING x-x

FÖRVALTNING OCH STÖDFUNKTIONER x-x

Förvaltningsämberet
Studiebyrå
Rekryteringstjänst Ekonomforum
Öppna högskolan
Biblioteket
Centret för forskning och internationella ärenden
Datacentralen

HÖGSKOLANS ORGANISATION OCH
BESLUTFATTANDE ORGAN x-x

STIFTELSEN SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN x-x

STUDENTKÅREN (SHS) x-x

STATISTIK x-x

HÖGSKOLANS SKRIFTSERIER x-x

REKTORS ÖVERSIKT

För Svenska handelshögskolan innebar verksamhetsåret medvetna satsningar på grundutbildningen, en fortsatt markeringen av forskningens och forskarutbildningens betydelse på det ekonomisk-merkantila området, och linjedragningar gällande högskolans fortbildning vilka för högskolan som organisation var tunga.

De kvantitativa mål för verksamheten som högskolan uppställt i det treåriga avtalet med statsmakten uppnåddes klart. Fleråriga satsningar på magister- och doktorsexamina avspeglas i resultatet. En avsevärd ökning i studerandemobiliteten kunde iakttas såväl inom grundutbildningen och forskarutbildningen. Högskolan rekryterade en allt större andel studerande med högskoleexamen från ett annat universitet. Såväl inom grund- som inom forskarutbildningen reflekterades högskolans styrkeområden.

Den satsning på en effektivisering av grundutbildningen som gjordes under verksamhetsåret resulterade i en exceptionellt stor examination på ekonomie kandidatnivå. Studerande som inlett sina studier på åttio- och nittioalet bereddes därigenom möjlighet att via en effektiviserad handledning slutföra sina studier.

I den nationella forsknings-och utbildningspolitiken lyftes fram speciellt den virtuella universitetsutbildningen, universitetens regionala ansvar och en effektivisering av studierna. Linjedragningarna präglades alltmer av den ständigt ökande internationaliseringen.. Den högskolepolitiska debatten fokuserades på finansieringen av universiteten och ett eventuellt införande av terminsavgifter. En ny lag som strävar till att trygga universitetens verksamhetsförutsättningar godkändes

Högskolan inledde under verksamhetsåret utvecklingsarbetet som syftar till en anpassning av utbildningen till internationella harmoniseringssträvanden. En strategi för grundutbildningen godkändes.

Högskolans fortbildning fokuserades under åren tydligare. Olönsam verksamhet lades ner såväl Helsingfors som i Vasa. Det engelskspråkiga MBA programmet framstod allt tydligare som stommen i högskolans fortbildning vid sidan av den fortbildning som bedrivs via såväl företagsinterna program som öppna program inom de av högskolan fastställda styrkeområdena.

Under verksamhetsåret genomfördes en nationell utvärdering av den utbildningen som ges via Öppna högskolan och av de engelskspråkiga magisterprogrammen. MTM fortbildningsprogrammet i turism ackrediterades. Inom högskolan liksom även i hela universitetsväsendet kunde under verksamhetsåret iakttas en tilltagande kritisk attityd till det omfattande utvärderingsverksamhet som påförs högskolorna. Den styrning av universiteten som baserar sig på kvantitativa målsättningar för examina förutsätter emellertid utvärdering av såväl forskning som utbildning. Alternativa utvärderingsformer såsom ekonomernas sysselsättningsläge och lönenivå visar att högskolan även under detta år placerar sig i den absoluta nationella toppen. De stora utmaningarna inom ekonomisk-merkantil utbildning och forskning ligger i samarbetet och konkurrensen med de internationella handelshögskolorna och med näringslivet. Internationella utvärderingar och ackrediteringar har här sin givna plats.

Marianne Stenius

FORSKNING OCH UNDERVISNING

Forskning

Högskolan arbetar kontinuerligt för att upprätthålla en hög kvalitet inom forskning och undervisning. I den externa evalueringsrapporten inför EQUIS ackrediteringen ("Hanken in European Comparison", 2000) erhöll högskolans forskning en eloge. I rapporten konstaterades bl.a. att Hanken har en klar policy och bedriver högklassig forskning och publiceringsaktivitet på internationell nivå. Ackrediteringen har varit av stort värde för högskolan med tanke på att skapa nya partnerskap och forskarnätverk såväl inom det nationella som det internationella forskarsamfundet. Högskolans styrkeområden år 2001 var finansiell ekonomi, företagsledning och organisation samt tjänste- och relationsmarknadsföring.

Svenska handelshögskolans forskare var framgångsrika med sina ansökningar till Finlands Akademi forskningsprogram "Finländska företag och den globala konkurrensens utmaningar" (LIKE) och specialforskningsprogrammet inom immaterialrätt. Till LIKE-programmet valdes 17 projekt och Hanken deltar i fem av dem. Samtliga fem projekt är knutna till högskolans styrkeområden. I specialforskningsprogrammet inom immaterialrätt leder högskolans forskare i handelsrätt två av de sex finansierade projekten. Därtill handhas IPR koordineringen av högskolan.

Forskning bedrivs dock inom alla områden på Hanken. Ett antal större forskningsprojekt pågår med finansiering förutom från Finlands Akademi även med EU-finansiering. Därtill har betydande stöd i form av extern finansiering erhållits från näringslivet. Under året tilldelades bl.a. kursen "Swedish for foreigners" European Label, en utmärkelse som ges till nyskapande projekt för inläring av språk.

Kunskapsspridningen till företagsvärlden har skett via Hanken fortbildning och högskolans institut, de s.k. kunskapscentra, vilka verkar i anslutning till institutionerna. Till dessa hör: CEFIR - *Center for Financial Research*, CERS - *Center for Relationship Marketing and Service Management*, CIEL - *Center for International Economic Law*, AISC - *Auditing and Information Security Center*, Lingua Hanken – *Center för språk och interkulturell kommunikation*, institutet för direktmarknadsföring samt *Research Center for Real Estate Investments and Finance* som bildades i början av året.

Förutom att högskolans styrelse beslöt att i mars 2001 lägga ned *Institute for Corporate Competence Development*, ICCD, utvecklades organisationens struktur under året genom att ämnet ekonomisk politologi inkorporerades i institutionen för företagsledning och organisation. Under hösten upphörde möjligheten att välja ekonomisk politologi som huvudämne.

Företagsledning och organisation förstärktes däremot genom att två deltidsprofessorer (*Guy Ahonen* och *Karl-Erik Sveiby*) i Knowledge Management inrättades med medel från Stiftelsen Svenska handelshögskolan. Under året fick högskolan andra nya professorer i företagsledning och organisation (*Patrick Furu*), företagande och företagsledning (*Sören Kock*).

Även det övriga samspelet med omvärlden utvecklades positivt under år 2001. Högskolan vill skapa och upprätthålla en livslång kontakt till sina forna studerande, Hanken alumner, genom att erbjuda bland annat fortbildning, akademiska kontakter,

kontakter till studerande och socialt umgänge. Flera välbesökta alumnisammankomster arrangerades på Hanken, bl.a. föreläste professor Christoph Loch från INSEAD i oktober om projektledning. Alumnerna inbjöds även till "Tre syner på Knowledge Management" -föreläsningen som hölls av *Pentti Sydänmaanlakka* (Nokia) tillsammans med professorerna *Guy Ahonen* och *Karl-Erik Sveiby* i november.

Fellowship-programmet som startade 1998 i samarbete med Stiftelsen Svenska Handelshögskolan för att knyta internationellt erkända forskare till högskolan har fortgått. Under året vistades 13 forskare vid Hanken inom ramen för fellowship-programmet. Av de gästföreläsande Senior Distinguished Fellows kan nämnas: *Austin J. Jaffe* (Pennsylvania State University, USA), *John Glascock* (Georgetown University, USA), *Gregory Koutmos* (Fairfield University, USA), *Jukka Nyblom* (Joensuu universitet), *Timo Teräsvirta* (Handelshögskolan i Stockholm), *Torben Pedersen* (Köpenhamns handelshögskola), *Mats Forsgren* (Uppsala universitet), *Annette Kur* (Max Planck institutet, München), *Bernt Hugenholtz*, (Institute for Information Law, Universitetet i Amsterdam), *Ifthekhar Hasan* (New Jersey Institute of Technology) och *Oz Shy* (University of Haifa).

Antalet vetenskapliga publikationer, dvs. monografier, artiklar i antologier och tidskrifter, uppgick år 2001 till ca 163 eller 5,1 publikationer per professor. De populärvetenskapliga artiklarnas antal uppgick under året till ca 52.

Medel reserverades vid högskolan under året för individbaserad premiering och pris delades bl.a. ut till Årets näringslivskontakt (professor *Eva Liljebloom*) och Årets lärare (professor *Kenneth Högholm* och professor tf. *Anders Tallberg*). Högskolan ser det som viktigt att kontinuerligt värna om forskningsbetingelserna och forskarna vid Hanken. Som ett led i detta premierades även två professorer med lönetillägg (professor *Ingmar Björkman* och professor *Rune Stenbacka*).

Forskarutbildning

I enlighet med de nationella strategiska utvecklingsplanerna för universitetssektorn har Svenska handelshögskolan under året fortsatt att utveckla och stärka forskarutbildningen. År 2001 utexaminerades fjorton doktorer vid Hanken, vilket var en markant ökning av antalet utexaminerade doktorer jämfört med de två föregående åren (2000: fyra doktorer, 1999: nio doktorer). Dessutom avlades fem licentiatexamina. Antalet forskarstuderande var 144 vid årets slut. Av dessa fanns 119 i Helsingfors och 25 i Vasa.

Hankens professorer och forskarstuderande har aktivt deltagit i forskarskolorna KATAJAs, KAVAs, OMYs och VAKAVAs verksamhet. Studerande avlägger merparten av kurserna inom ramen för forskarskolorna. Också från högskolans sida har man i högre grad inriktat sig på att erbjuda kurser i forskarskolornas regi i stället för helt interna kurser. Hankens inflytande i forskarskolornas ledande organ har fortsatt att vara på hög nivå.

Hankens forskarstuderande har i allt högre grad avlagt en del av sina studier utomlands. Medlemskap i flera internationella organisationer, såsom EIASM (European Institute for Advanced Studies in Management), EDAMBA (European

Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration), EUDOKMA (European Doctoral School of Knowledge and Management) och NORD-IB (Nordic Researcher School in International Business) har erbjudit högskolans forskarstuderande en möjlighet att delta i internationella forskarkurser, workshops och tutorialer. Forskarstuderandena har dessutom deltagit aktivt i vetenskapliga konferenser och tutorialer utomlands. År 2001 studerade sammanlagt sex forskarstuderande minst en termin utomlands (Italien, Japan, Sverige och USA).

Grundutbildning

Grundexamina som kan avläggas vid högskolan är ekonomie kandidatexamen och ekonomie magisterexamen. Magisterexamen är en högre högskoleexamen som berättigar den utexaminerade att använda titeln ekonom. Kandidatexamen är en lägre högskoleexamen. Under år 2001 avlades sammanlagt 238 magisterexamina vid högskolan, av vilka 54 avlades i Vasa. Högskolans målsättning var 215 magisterexamina. Medelstudietiden för de ekonomie magistrar som utexaminerades under året var 6,5 år (både i Helsingfors och Vasa). De utexaminerade avlade i medeltal 170 studieveckor.

Antagning av studerande

År 2001 hade Hanken totalt 908 sökande till grundutbildning, inklusive 174 personer som sökte till de ettåriga engelskspråkiga magistersprogrammen. Av de sökande deltog 650 personer i inträdesförhöret. Totalt antogs under året 329 studerande till grundutbildningen samt 48 studerande till magistersprogrammen. Sammanlagt antogs 284 studerande till Helsingfors och 93 studerande till Vasa.

Sedan 1999 har högskolan satsat på en breddning av rekryteringsbasen både nationellt och internationellt. Sökande med minst 60 sv tidigare universitetsstudier kan ansöka inom en egen kvot utan urvalsprov, liksom sökande med minst 50 sv öppna högskolestudier, sökande som gått Hankens öppna högskolas s.k. snabbled eller sökande som avlagt MTM-programmet.

Internationell rekrytering till grundutbildningen förverkligades inom ramen för högskolans fyra engelskspråkiga magisterprogram och en separat antagning till studier på engelska på fördjupad nivå. Det nya programmet *Advanced Financial Information Systems* utgjorde tillsammans med *Computational Finance* och *Marketing in Cyberspace* s.k. examensinriktad fortbildning inom undervisningsministeriets informationsindustriprogram. Inom *Real Estate Finance* studerade förutom examensstuderandena ett stort antal studerande via avtalet om flexibel studierätt eller via öppna högskolan.

Det totala antalet inskrivna grundstuderande vid högskolan under året var 2 197 av vilka 1 733 i Helsingfors och 464 i Vasa.

Flexibel studierätt

Högskolan är med i avtal om flexibel studierätt mellan olika utbildningsenheter, och de viktigaste av dessa är de regionala avtalen i Helsingforsregionen (JOO-avtalet) och Vasa. Avtalen utnyttjas flitigt, speciellt av inkommande studerande. Vid Hanken har sammanlagt 361 studerande från andra universitet anmält sig till en eller flera kurser under år 2001. Av dessa avlade 318 studerande totalt 1 079 studieveckor i Helsingfors och i Vasa avlade 43 studerande 223 studieveckor.

Effektivisering av studiernas gång

År 2001 fortsatte och reviderades systemet med systematisk utvärdering av undervisningen. På uppmaning av undervisningsministeriet utarbetades också under hösten en strategi för utveckling av grundexamina. Genom strategiarbetet definierades framtida åtgärder på området och tidtabeller fastslogs.

Det största enskilda projektet under året var det sk *gamyprojektet*. Totalt 2 200 studerande inskrivna före 1995 kontaktades och erbjöds individuell studierådgivning för att kunna återuppta och slutföra sina studier. Ungefär 450 av dessa tog kontakt med Hanken. Av dem har närmare ca 170 personer meddelat att de inte längre ämnar utnyttja sin studierätt, och minst lika många förväntas avlägga antingen magister- eller kandidatexamen.

Utveckling av undervisningen

Satsningen på utveckling av undervisningen fortsatte under 2001. Högskolan erbjöd lärarna utbildning inom högskolepedagogik och i användning av modern teknologi inom undervisningen. Vid slutet av år 2001 hade sammanlagt 12 av högskolans lärare, i både Helsingfors och Vasa, deltagit i en ettårig kurs i universitetspedagogisk fortbildning på 6 studieveckor.

Hanken har under det senaste året även gått in för att höja informationskompetensen överlag bland personalen och i synnerhet bland undervisningspersonalen. Kursverksamheten har intensifierats och satsningar har gjorts på det pedagogiskt/tekniska stödet. Kursverksamheten kom i gång till hösten. Hanken satsar på att erbjuda datakörkortet till alla anställda och under hösten tentade och klarade 20 personer mellan 3 och 7 av de sju obligatoriska delarna. Elva fick datakörkortet under hösten. Högskolan hade fyra platser på den nationella tievibildningen som stöder uppläggningsen av virtuella kurser och en plats för utbildare.

Färdighetskurser för speciella behov (videokonferens, WebCT, ljudbehandling, manuscript,) ordnades tillsammans med Helsingfors handelshögskola inom ramen för *Helsinki Business Campus virtuella projekt*. Samarbetet kring det virtuella universitetet intensifierades bl. a. genom att en gemensam IKT-rådgivare anställdes med ekonomiskt stöd från undervisningsministeriet. En del utredningar gällande virtuella undervisningsmiljöer gjordes och resulterade i möjligheterna för lärarna i Helsingfors att utnyttja endera Hankens virtuella inlärningsplattform eller HKKK:s plattform. Tillsammans påbörjades utarbetandet av ett verktyg till stöd för planerandet av virtuella eller flerformskurser. I Vasa startade lärocentret under hösten sin verksamhet och stödverksamheten för de tre högskolorna körde igång. Lärocentret ligger i det nya biblioteket, Tritonia.

Via samarbetsprojekten finns nu pedagogiskt-tekniskt stöd för uppläggningsen av flerforms eller virtuella kurser tillgängligt i både Helsingfors och Vasa. Det tekniska stödet utökades i och med att högskolan i Helsingfors nu äntligen fick en heltids AV-tekniker. Speciellt användningen av videokonferens i undervisningen befrämjas av detta. Sedan hösten 2001 finns också i Helsingfors en föreläsningssal helt vikt för videokonferens via ATM och två utrymmen där flerkanal ISDN är tillgänglig. Ett tiotal kurser använde den virtuella inlärningsplattformen under 2001. En kurs gick helt via videokonferens till Vasa och ett flertal använde sig av videokonferens varje vecka. Totalt uppgick antalet videokonferens timmar i undervisningen till över tio veckotimmar.

Internationella utbyten

Studentutbytesprogrammet och Programme in International Business

Internationaliseringen inom grundutbildningen i form av studentutbyte är fortfarande stadd i utveckling. Administrationen kring utbytesprogrammen kan sägas vara väl förankrad och har ett starkt stöd i högskolan och utbytesstudier är ett känt fenomen för studenterna. Dock har högskolan inte ännu nått de kvantitativa målen. Positivt är att året visade en ökning både gällande utgående och inkommande studerande. Under år 2001 har 77 hankenstuderande (63 st år 2000) åkt utomlands för att studera inom ramen för samarbetsavtalen. Antalet utländska studerande som kom till Hanken var 96 personer i jämförelse med 85 föregående år.

Mobiliteten är ett element i internationaliseringen, och ett synligt sådant. En mycket central faktor för den inkommande mobiliteten är naturligtvis det engelskspråkiga kursutbudet vid högskolan. När det gäller högskolans egna grundexamensstuderande får alla hankenstudenter en "internationalisation at home", ett internationellt inslag i sin utbildning på hemmaplan i och med att en del av kursutbudet ges på engelska och de studerar tillsammans med de utländska studenterna. Under året erbjöds runt 66 kurser på främmande språk. De utländska gäststudenternas trivsel främjas i samarbete med studentkåren och de tutorer som med stort engagemang jobbar för gäststuderandenas integrering i högskolans studieliv och fritidsprogram.

I Helsingfors fortsätter Hankens kurser att vara attraktiva för utländska studerande vid andra högskolor i huvudstadsregionen. Dessa studiemöjligheter ges inom ramen för JOO-avtalet om flexibel studierätt. I Vasa har det ökade kursutbudet på engelska resulterat i ett stort intresse för Hankens kurser bland studenter vid de övriga universiteten i Vasa.

Kontaktnätet av universitet

Antalet samarbetshögskolor var 56 i slutet av året. Avtalen omfattar ca 140 platser på årsbasis, varav 24 % i Norden, 62 % i övriga Europa och 14 % i utomeuropeiska länder. Studentutbyte inleddes med Univerität Bern i Schweiz.

Inom ramen för SOCRATES-programmet stärktes satsningen på den populära kursen "Swedish for Foreigners" genom att högskolan beviljades finansiellt stöd från EU-kommissionen för att genomföra kursen som ett virtuellt samarbetsprojekt med de utländska samarbetsuniversiteten Cracow University of Economics, Handelshögskolans i Stockholm enhet i Riga, och Tallinn Technical University. Ytterligare anslöt sig Warsaw School of Economics till nätverket.

Hanken beslöt delta i joint venture nätverket Invent, inom ämnet finance med syfte på ett ettårigt magisterprogram som leder till en "double degree" för studenter som studerar halva tiden vid ett europeiskt universitet och den andra halvan i USA vid University of California, Riverside.

Norden fortfar att vara Hankens viktiga samarbetsregion. Satsningen att nyttja det företagsekonomiska nätverket NOREK som plattform för olika former av samarbete fortsätter.

Samarbete med Stiftelsen och SHSU

Centret för forskning och internationella ärenden och den personal som administrerar studentbostäderna för utbytesstudenterna kunde glädjas åt att högskolan för tillfället är

självförsörjande vad beträffar bostäder och rum för inkommande utbytesstuderande då flera rum togs i bruk fr.o.m läsåret 2001-2002. Stiftelsen Svenska Handelshögskolan och Svenska Handelshögskolans Studentkårs Understödsförening stöder finansiellt den här viktiga servicen till de studerande. Ett samarbetsprojekt med Elisabeth Schusters stipendiefond som också engagerat Tysk-Finska Handelskammaren har givit hankenstudenter praktikplatser i Tyskland. Handelskammaren hade sållat fram intresserade arbetsgivare i Tyskland. Ekonomforum som ansvarar för studerandenas praktikplatser fick därmed grunden för ett samarbetsnätverk med sikte på framtiden.

Kontakter och PR

Besök till samarbetsuniversitet och besök av kolleger därifrån är en del av målet att upprätthålla fungerande kontakter, och en naturlig del av arbetet att skapa nya kontakterna. T.ex. tog Kanadas ambassad kontakt och arrangerade ett besök från University of Calgary. Utbytesprogrammet stöddes också av deltagande i internationella konferenser: EAIE (European Association of International Education) som ordnades i Tammerfors detta år. I samband med EAIE konferensen ordnades på Hanken en "pre-confernce day" den 4 december för kolleger från högskolans samarbetsuniversitet som var på väg till Tammerfors. Dagen i Helsingfors användes till en djupare presentation av Hanken och vår verksamhet där bl.a rektor deltog, och till informellt erfarenhetsutbyte. Mötet upplevdes som mycket lyckat och nyttigt. Följande dag stod högskolorna i Vasa värdar för en pre-conference dag i Vasa som presenterade utbildningsmöjligheterna där och Vasa stad som en del av EAIE-programmet. Vasadagen var välbesökt av kolleger från flera kontinenter och intresseområden och ger förhoppningsvis upptakt till nya kontakter och studentutbyten också för Hanken i Vasa.

TAULUKKO 1)

AVLAGDA EKONOMIE MAGISTEREXAMINA 1998, 1999, 2000 OCH 2001

INSTITUTIONERNA

Institutionen för finansiell ekonomi och ekonomisk statistik

TAULUKKO:

Finansiell ekonomi och
ekonomisk statistik

Personal	6 professorer 3 lektorer 6 överassistenter 2 assistenter
Examina	4 doktorsexamina 48 magisterexamina 4 kandidatexamina
Studieveckor	9 760,5
Publicerade arbeten	17

Prefekt: professor *Eva Liljebloom*

FINANSIELL EKONOMI

För finansiell ekonomi var år 2001 ett gott år i termer av antalet examen, totalt 48 magisterexamen. Även fyra av institutionens doktorander tog sin doktorsexamen under år 2001, av dessa hela 3 från institutionens Vasa enhet. De årslånga engelskspråkiga magistersprogrammen i Computational Finance (i Vasa) och Real Estate Finance (i Helsingfors) avslutades för andra året i rad, och inleddes för tredje året i rad med ett gott deltagarantal. Tillströmningen av nya huvudämnesstuderande till huvudinriktningen finansiell ekonomi samt doktorandantagningen var likaså god. Ämnets kurser framför allt på ämnesstudienivå är rätt stora, speciellt som däri även ingår ett stort antal JOO-studerande från andra högskolor i huvudstadsregionen.

Institutionens internationella kontakter har året 2001 varit mycket aktiva, inte minst tack vare magistersprogrammen. På Real Estate Finance-programmet föreläste professorerna *Austin J. Jaffe*, Pennsylvania State University, *John Glascock*, Geoge Washington University, *C.F. Sirmans*, University of Connecticut, *Geoffrey Turnbull*, Georgia State University, var sin kursmodul, medan professorerna *Stellan Lundström* och *Thomas Kalbro*, bägge från Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm, och *Kauko Virtanen*, Tekniska högskolan i Helsingfors, tillsammans svarade för en kursmodul. I Computational Finance föreläste bl.a. professorerna *Gregory Koutmos*, Fairfield University, *James Kolari*, Texas A&M University, samt de inhemska professorerna *Seppo Pynnönen*, *Matti Linna* och *Kimmo Salmenjoki* från Vasa Universitet.

Verksamheten inom ramen för GSFFA (Graduate School of Finance and Financial Accounting), doktorsprogrammet tillsammans med Helsingfors Handelshögskola och Vasa Universitet, fortsatte aktivt. GSFFA anordnade, delvis tillsammans med Hanken, flera postgraduala kurser och den årliga gemensamma workshopen, 7th Annual GSFFA Research Workshop. På GSFFA-kurserna föreläste bl.a. professorerna *Gregory Koutmos*, Fairfield University, *Joshua Livnat*, New York University, och

Tuomo Vuolteenaho, Harvard University. De av Hanken och HKKK inom ramen för GSFFA anordnade gemensamma måndagsseminarierna, the Joint Finance Research Seminar, fortsatte under hela läsåret 2001. Sammanlagt presenterades härvid ett tjugotal forskningsrapporter.

Institutionens forskare har under året presenterat sina forskningsrapporter på internationella konferenser, och även extensivt fullgjort vetenskapliga opponens-, sakkunnig- och referee-uppdrag samt medverkat i internationella tidskrifters editorial boards och i internationella vetenskapliga föreningars styrelser. Publikationsaktiviteten var likaså mycket god.

Under år 2001 startades bl.a. ett större forskningsprojekt, Ownership and Corporate Governance in Finland. Projektet finansieras av Finlands Akademi under LIIKE-programmet och är ett treårigt (2001-2004) samarbetsprojekt med Helsingfors Handelshögskola. Projektet leds av professorerna *Eva Liljeblom* (Hanken) och *Matti Keloharju* (Helsingfors Handelshögskola), och inkluderar även bl.a. professorerna *Mark Grinblatt* (UCLA) och *Ivo Welch* (Yale). Många av institutionens forskningsprojekt bedrivs tillsammans med samarbetspartners från andra institutioner från Hanken, andra finländska högskolor (Handelshögskolan i Helsingfors, Vasa Universitet) och utländska universitet (såsom t.ex. Handelshögskolan i Stockholm, Fairfield University, Texas A&M University, och University of Sydney). Institutionens postgraduala forskare har varit finansierade såväl tack vare forskarskoleplatser inom GSFFA som av olika former av annan extern finansiering, bl.a. från er-group Ltd.

Under året grundades ett nytt forskningscenter vid institutionen, Center for Real Estate Investments and Finance (CREF). Centrets uppgift är att stöda satsningar på utbildning och forskning inom fastighetsekonomi. Centret stöder även magistersprogrammet i Real Estate Finance med medel donerade till centret av en extern sponsorgrupp, CREF Executive Board, koordinerad av RAKLI. Centret har under 2001 även bl.a. medverkat i att arrangera två sponsorgruppsmöten med externa föredrag av professorerna *Robert Edelstein*, University of California at Berkeley, och *C.F. Sirmans*, University of Connecticut.

Under året fortgick även verksamheten inom Center for Financial Research (CEFIR), en fristående inrättning med uppgift att bedriva forskning och utbildning inom finansieringsteorins område. Under CEFIRs tak startades den åttonde CEFA-kursen (Certified EFFAS Financial Analyst), och likaså producerades PROFIN-H2 som ett öppet ett-årigt program, några mindre kurser/fortbildningsprogram bl.a. för Andelsbankerna och Ilmarinen, samt ett projekt åt Handels- och industriministeriet. Institutionspersonalen har även aktivt medverkat inom Hankens övriga fortbildning bl.a. som lärare på Hanken MBA. Lärarna har även i övrigt konsulterats som sakkunniga av beslutsfattare såväl inom näringslivet som den offentliga sektorn, och verkat externt som föredragshållare och panelmedlemmar, och som deltagare i den ekonomiska debatten i olika media, och via olika förtroendeuppdrag.

STATISTIK

Med knappa resurser har en omfattande, och växande, verksamhet fåtts till stånd även under år 2001. Antalet under året producerade studieveckor är betydande, liksom

insatserna för forskarutbildningen. En starkt ökande extern finansiering har bidragit till att göra detta möjligt.

Professor *Jukka Nyblom* (Joensuu universitet) har under året fungerat som Senior Distinguished Fellow på deltid och föreläste under hösten kursen *Econometric Models and Methods for Finance*. Vi har haft förmånen att fr.o.m.höstterminen kunna anknyta också professor *Timo Teräsvirta* (Handelshögskolan i Stockholm) som Senior Distinguished Fellow på deltid. Gästseminarier har hållits även av professor *Seppo Pynnönen* (Vasa universitet) och docent *Per-Olov Edlund* (Handelshögskolan i Stockholm).

Satsningen på matematisk finansiell ekonomi har fortsatt inte minst genom att vi kunnat hålla dr *Andriy Andreev* anknuten till institutionen och ämnet, bl.a. genom att inrätta en extra överassistentur för vårterminen. Bl.a. har han föreläst kursen *An Introduction to Mathematical Finance*.

Inom grundutbildningen sker en kontinuerlig utveckling av kursstrukturen. En del av kurserna har fortsättningsvis bjudits ut inom forskarutbildningen i övriga ekonomiska ämnen. Vi har också allt mera medvetet gått in för att ge de inledande kurserna inom grundutbildningen på svenska och de mera avancerade kurserna på engelska. Den nya kursen *Estimation and Inference in Econometrics* gavs första gången under våren 2001, med professor *Seppo Pynnönen* från Vasa universitet som föreläsare av en del av kursen.

Under året har vi också planerat kursen *Time Series Analysis* som ges våren 2002 som ett gemensamt virtuellt projekt med Åbo Akademi. Fortsättningsvis medverkar vi också i det nationella finländska statistiknätverket *StatNet* och i *Nordic Econometric Network*.

Forskningssamarbete bedrivs bl.a. med *Stakes* (Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården, Helsingfors) inom hälsoekonometri samt med *IBF* (Institutet för bostads- och urbanforskning, Uppsala universitet) gällande bl.a. spatial ekonometri och prissättning av fastigheter. Sålunda medverkar institutionen bl.a. i projektet "Marknadspriser på hyreshus och kommersiella fastigheter i Sverige" som för år 2002 beviljades finansiering av Forskningsrådet för miljö, areala näringar och samhällsbyggande, *Formas* i Sverige. Ett annat större projekt, till vilket institutionen kopplats via *IBF*, om värdering av bostäder och bostadsområden, finansierat av Sveriges Fastighetsägarförbund, avrapporterades under året.

Institutionen för företagsledning och organisation

TAULUKKO:

Företagsledning och organisation

Personal	8 professorer
	2 lektorer
	6 överassistenter
Examina	3 doktorsexamina
	1 licentiatexamen
	55 magisterexamina
	8 kandidatexamina
Studieveckor	10 970
Publicerade arbeten	44

Perfekt: professor *Ingmar Björkman*

FÖRETAGSLEDNING OCH ORGANISATION

Utvecklingen av företagsledning och organisations kurser och kursutbud fortsatte under år 2001 och inom grundutbildningen attraherade ämnets kurser ett ökande antal studenter. En ny kurs 'Ledarskap' samt utvecklingen av existerande kurser bidrog till ämnets popularitet. Tillströmningen av nya huvudämnesstuderanden var stor.

Forskningsmässigt har verksamheten varit mycket livlig. Tyngdpunkten ligger på ett aktivt deltagande i den internationella vetenskapliga diskursen inom företagsledning och organisation, speciellt genom aktiv publiceringsverksamhet. Större internationella forskningsprojekt har pågått inom bland annat följande områden: 'Women's Entrepreneurship' (finansierat av Finlands Akademi under ledning av professor *Guje Sevón*), 'Values in Knowledge Creation' (Finlands Akademi finansierat projekt under ledning av professor *Anne Kovalainen*), 'Disability and Labour Markets' (EU-finansierat projekt. Ansvarig för Finlands del: professor Anne Kovalainen), 'Human Resource Management and the Performance of Foreign Investment Enterprises in Russia, Finland and the United States' (professor *Ingmar Björkmans* samarbetsprojekt med Stockholms handelshögskola och Cornell-universitetet), 'The Social Problem and the Societal Problematisation of Men and Masculinities' (en EU-finansierad studie ledd av professor Jeff Hearn), 'Managing Knowledge Creation and Transfer in Multinational Corporations: A Finnish Perspective' (finansierat av Finlands Akademi med Ingmar Björkman som ansvarig ledare), 'Men, Gender Relations and Transnational Organising, Organisations and Management' (finansierat av Finlands Akademi inom ramen för Jeff Hearn's femårsperiod som längre hunna vetenskapsidkare), 'Gender, Power and Violence' (tillsammans med Tammerfors Universitet, finansierat av Finlands Akademi och med Jeff Hearn som en av ledarna).

Under 2001 fortsatte Jeff Hearn, Anne Kovalainen och Guje Sevón tillsammans med flera doktorander och forskare en mycket aktiv forskningsgrupp inom 'Gender Relations in Organisations, Management and Society'.

I augusti 2001 lämnade ämnets långvariga professor Guje Sevón institutionen och högskolan för en professorstjänst vid Handelshögskolan i Stockholm. Två av de av Svenska handelshögskolans stiftelse finansierade 'Senior Distinguished Fellows' var

anknutna till företagsledning och organisation under delar av 2001: professorerna *Torben Pedersen* (Köpenhamns handelshögskola) och *Mats Forsgren* (Uppsala universitet). Dessa deltog aktivt i såväl utbildning som forskningsverksamheten inom institutionen.

Högskolans stiftelse beslöt under året att finansiera två deltidsproufessurer i Knowledge Management. UFR och högskolans styrelse beslöt att kalla *Guy Ahonen* och *Karl-Erik Sveiby* till tjänsterna, av vilka Guy Ahonen med specialinriktning på personalekonomi. Tjänsterna inrättades för en femårsperiod från och med den 1.8.2001. Under hösten höll de nya professorerna en offentlig föreläsning tillsammans med *Pentti Sydänmaanlakka* under rubriken "Three Approaches to Knowledge Management". Ahonen och Sveiby leder inom sitt specialområde doktorandgruppen ICGroun, som består av 10 doktorander. Guy Ahonen har fortsatt som ansvarig redaktör för högskolans vetenskapliga publikationsserier.

Ämnet fortsatte att aktivt delta i de finländska doktorand-programmen GRAMIS och FIGSIB. Under året fortsatte även verksamheten inom de internationella forskarskolorna European Doctoral Program in Knowledge and Management (EUDOKMA, med Guje Sevón som Hankens representant) och Nordic Research School in International Business (NORD-IB, med Ingmar Björkman som Hankens representant). I vardera fallen har företagsledning och organisation som enda finländska institution varit med om att grunda de nya doktorand-programmen. I vardera programmen deltog ett flertal av ämnets doktorander medan flera professorer deltog i utvecklingen och genomförandet av programmen. Tillströmningen av nya doktorander har varit stor. Jeff Hearn var en av de ledande partnerna i den av NorFa finansierade Research Network on Agency Practices, som bl.a. ordnar internationella doktorandkurser.

Hanken har under år 2001 fortsatt att i samarbete med pedagogiska fakulteten vid Helsingfors universitet handha koordineringen av utbildningsprogrammet Nuori Yrittäjyys NY - Ung Företagsamhet UF. Verksamhetens huvudsyfte är att fostra deltagarna i företagsamhet samt väcka deras intresse för företagsekonomiska frågor. Under 2001-2002 deltar mer än 700 ungdomar i verksamheten som är landsomfattande och som försiggår både på svenska och finska. Verksamheten år 2001 har drivits i anslutning till institutionen, men en hel del ansträngningar har gjorts för att öka antalet stödande och engagerade organisationer och företag i verksamheten. Enligt planerna kommer verksamheten i fortsättningen att ske i form av en förening. Under året har institutionens anställda aktivt medverkat i högskolans MBA-program.

FÖRETAGANDE OCH FÖRETAGSLEDNING

Under det gångna verksamhetsåret har den främsta målsättningen i Vasa varit att fortsätta med konsolidering av verksamheten för att kunna erbjuda ett fullständigt utbud av kurser åt våra huvudämnesstuderande. Endast smärre förändringar har därför gjorts i kursutbudet. Verksamheten har nu hittat sin form och betoningen ligger på entre-och intraprenörskap, Knowledge Management och internationell verksamhet. Ett flertal delområden inom dessa områden behandlas även. Antalet huvudämnesstuderande har motsvarat den målsättning som uppställts utgående från dagens resurser. Under året utnämndes även ED *Sören Kock* till professor i

företagande och företagsledning med speciell inriktning på små och medelstora företag.

År 2001 var det andra året som studerande i Helsingfors hade möjlighet att välja företagande och företagsledning som huvudämne. Studerande börjar dock redan visa ett klart intresse för huvudämnet. Antalet huvudämnesstuderande ökade med 75% och tillströmningen till de enskilda kurserna var god. En ny kurs, Business Concept Innovation, lanserades i samarbete med huvudämnet marknadsföring. Antalet anmälda studerande var över 80 st, vilket gör den till den klart framgångsrikaste kursen hittills vad gäller antalet studerande. Under året så var också Dr *Terrence Brown* från Stockholm School of Entrepreneurship involverad i en del av undervisningen på fördjupad nivå. Beträffande kursutbudet i övrigt så är det ännu förhållandevis snävt men det kommer att utvidgas gradvis i enlighet med vad resurserna tillåter. Under året så har det också utvecklats ett intranet för att förbättra kontakten till studeranden.

Forskningsmässigt har verksamheten präglats av en internationell verksamhet. Antalet doktorander har ytterligare ökat och är nu cirka 15 aktiva.Handledningen har lösts genom att team används. Förutom ämnets professor och kollegor vid institutionen i Helsingfors har ett flertal externa handledare anlitats. Forskningsatmosfären har under året varit både kreativ och dynamisk med ett flertal forskarträffar med inbjudna externa experter. Under 2003 torde den första doktorsdisputationen äga rum i Vasa. Institutionens forskare har varit aktiva inom internationella konferenser och de nationella doktorandkurserna. I augusti var professor Sören Kock tillsammans med docent *Maria Bengtsson* från Handelshögskolan i Umeå ansvarig för forskningsinriktningen samarbete och konferens som var ett speciellt tema vid Nordisk Företagsekonomisk forskningskonferens i Uppsala, Sverige.

Förutom detta mångåriga forskningssamarbete har institutionens forskare aktivt deltagit i internationella forskningsprojekt som till exempel UniZon projektet ledande praktik, Successful Internationalization of SMEs, Organizational Changes in the Financial Sector. Det tvärvetenskapliga forskningsprojektet Win-Win har även fortsatt under institutionens ledning.

Forskningsmässigt har huvudämnet också en stark position inom familjeföretagande. *Jan Sten* har under året via Familjeföretagens Förbund r.f varit involverad i uppbyggandet av ett nätverk för doktorander inom familjeföretagande. I dagsläget hör ca 30 doktorander till nätverket. Som ett led i internationaliseringsprocessen så var också Jan Sten gästforskare under 3 månader vid Syddansk Universitet i Kolding, Danmark. Under året har också ett forskningsprojekt kring företagskuvöser i Finland startats upp, närmast med *Henrik Tötterman* som huvudansvarig.

Personalen har mycket aktivt deltagit i Hankens fortbildnings och öppna högskolans verksamheter. I Helsingfors har huvudämnet företagande och företagsledning haft ansvar för Hankens engagemang i affärsplantävlingen Venture Cup samt företagskuvösen New Business Center. Därtill har det etablerats ett samarbete med Vasa Universitet och TE-centralen i Rovaniemi kring generationsskiften och försäljning av företag.

Institutionen ser med tillförsikt på den fortsatta verksamheten. Ämnet har nu funnit sig tillrätta samtidigt som ett flertal av doktoranderna börjar komma i slutskedet av sina studier. En resursförstärkning kommer hösten 2002 i form av en treårig överassistentur från stiftelsen för Österbottens högskola.

INFORMATIONSBEHANDLING

Året har präglats av en satsning på att aktivera forskningen inom ämnet och på att rekrytera nya doktorander. På undervisningssidan har inga större förändringar skett under året. Det är dock glädjande att notera det ökande antalet nytexaminerade magistrar, 6 st. under år 2001, med informationsbehandling som huvudämne.

Forskningen bedrivs i huvudsak inom följande områden: metoder för systemutveckling och E-handel.

Inom systemutvecklingsområdet bedriver lektor *Patrik Paetau* forskning rörande användningen av objekt-orienterade metoder för systemutveckling i finska mjukvaruföretag. Objekt-orienterade metoder utvecklades kraftigt under 1990-talet och det har skrivits mycket om de fördelar de i princip kan erbjuda. Eftersom metoderna nu börjat få ökad användning i praxis, är det nu möjligt att med empiriska metoder verifiera om dessa hypoteser faktiskt är sanna.

Open Source är en alternativ modell för systemutveckling och försäljning av mjukvara, som dels erbjuder vissa IT-tillämpningar gratis, dels ger slutanvändarna bättre möjligheter att anpassa tillämpningarna genom att de får tillgång till den sk. källkoden. Operativsystemet Linux, i vars framtagande Finland haft en mycket synlig roll, är det mest kända exemplet på en framgångsrik Open Source produkt. I dessa dagar, när marknadsledande leverantörer hotar med åtstramade licensavtal för basprogramvara, har företag och myndigheter börjat visa ett ökande intresse för att anamma Open Source lösningar. *Outi Grotenfelt* har engagerats som deltidforskare i informationsbehandling i ett projekt rörande Open Source program och hur företag och myndigheter kan utnyttja dessa som delar av sina egna informationssystem.

E-handelsområdet behandlas inom två olika projekt. B-Webs; Strategic Business Networks in Electronic Markets, är ett samarbetsprojekt mellan universiteten i Uleåborg, Jyväskylä och Hanken. I projektet studeras de förändringar E-handel och Internet innebär för olika branscher. Huvudforskare på Hanken är överassistent *Mats Engsbo*. Projektet utgör en del av Finlands Akademis forskningsprogram för företagsekonomi, LIIKE.

I projektet Open, self organising repository for scientific information exchange, SciX deltar Prof. *Bo-Christer Björk* och *Turid Hedlund* från Hankens bibliotek. Detta internationella samarbetsprojekt finansieras med 1 million Euro av EU. Huvudmålet är att studera hur den vetenskapliga publiceringsprocessen kan effektiviseras genom att utnyttjar de möjligheter som Internet erbjuder. Hankens roll i projektet har sin tyngdpunkt i det teoretiska och empiriska arbetet för att ur ett helhetsekonomiskt perspektiv studera och jämföra olika i bruk varande modeller för publicering. I projektet byggs också en demonstrator för ett fritt tillgängligt virtuellt bibliotek av vetenskapliga publikationer.

EKONOMISK POLITOLOGI

Ämnet ekonomisk politologi överfördes i augusti 2001 från institutionen för nationalekonomi och ekonomisk politologi till institutionen för företagsledning och organisation. Samtidigt upphörde ämnet att vara ett huvudämne vid Hanken. Ämnet kan härfter endast läsas som biämne. De som påbörjat sina grundexamens- och forskarstudier har rätt att avsluta sina studier t.o.m. år 2006.

Ämnet har en överassistent och professorsuppgifterna sköts av professor *Guy Ahonen*. Professuren i ekonomisk politologi har skötts av professor *Ralf Helenius* och Guy Ahonen. Ralf Helenius gick dock i pension i november 2001 och därmed upphörde professuren.

Forskningsverksamheten har även detta år fortsatt intensivt. Under året disputerade *Daryoush Farsimadan*, *Peter Zashv* och *Magnus Cederlöf*. De två förstnämnda fick sina doktorexamina under året. Det av EU finansierade MERITUM (Measuring Intangibles To Understand And Improve Innovation Management) -projektet avgav sin rapport och därmed avslutades samarbetsprojektet med ETLA.

Institutionen för handelsrätt

TAULUKKO:

Handelsrätt

Personal	4 professorer 1 lektor 1 överassistent 1 assistent
Examina	1 doktorsexamen 12 magisterexamina 1 kandidatexamen
Studieveckor	3 113
Publicerade arbeten	31

Prefekt: professor *Niklas Bruun*

År 2001 var framgångsrikt för institutionen. Antalet avlagda ekonomie magisterexamina med handelsrätt som huvudämne var 12, vilket överskrider uppställda mål. Inom ämnet avlades även en doktorsexamen.

Institutionen har kontinuerligt arbetat med att utveckla kursutbudet och undervisningsformerna inom grundutbildningen. Under året har problemorienterade ämnesstudiekurser planerats och utvecklats: "Företagsarrangemang och företagsköp" (Helsingfors) och "Commercial Contract Law" (Vasa). Inom handelsrättens ämnesstudiekurser har nätmiljön använts för rättsfallsövningar med hjälp av WebCT. De enskilda studerandena har distribuerat rättsfallslösningar till kurskamrater och via nätet presenterat lösningarna i chat-rum. Det skapades ett chat-rum för varje rättsfall och alla kunde delta i diskussionen. De utprintade loggarna dokumenterade diskussionerna i chat-rummen och läraren kunde sedan ge feedback i klass.

Inom de fördjupade studierna har kursen "Deutsches Wirtschaftsrecht" genomförts i samarbete med institutionen för språk och kommunikation. Kursen bygger på idén att kombinera språk och handelsrättslig fackutbildning och den har tidigare hållits åren 1997 och 1999 under ledning av *Mario Cebulla* och *Rolf Rodenbeck*. Kursen resulterade år 2001 i en unik lärobok av Cebulla och Rodenbeck "Deutsches Wirtschaftsrecht", som utgavs av CH. Becks förlag i Tyskland.

I samarbete med institutionen för marknadsföring och företagsgeografi inbjöd institutionen doktorerna *Mats Urde* och *Frans Melin*, Lunds universitet att undervisa på fördjupad nivå och forskarutbildning kring varumärkesstrategier.

Det externa samarbetet har fortsatt och intensifierats. I Vasa samarbetar institutionen intimt med Vasa universitet och Helsingfors universitet (juristutbildningen). I Helsingfors har kurssamarbetet med Helsingfors handelshögskola fortgått med gemensamma engelska kurser.

Forskningsaktiviteten har i övrigt också varit påfallande aktiv vid institutionen med arbets,- immaterial- och skatterätt som tyngdpunktsområden i Helsingfors och framförallt bolagsrätt i Vasa.

Under året har institutionen haft möjlighet att med stöd från högskolans stiftelse kunna knyta två internationellt välrenommerade forskare som Fellowship professorer till institutionen: *Annette Kur* från Max Planck institutet i München och *Bernt Hugenholtz*, Institute for Information Law, Universitetet i Amsterdam. Bägge har aktivt deltagit i undervisningen i Hanken, men även medverkat i IPR University Centers aktiviteter.

IPR University Center, som haft fyra fullvärdiga universitetsmedlemmar (Helsingfors och Åbo Universitet, Helsingfors handelshögskola och Hanken) har fortsatt sin verksamhet med *Niklas Bruun* som direktör (bisyssla) och viceh. *Marja-Leena Mansala* som generalsekreterare.

Institutionen /IPR University Center erhöll år 2001 finansiering från Finlands akademi för ett större immaterialrättsprojekt "Intellectual Property Rights in Transition". Samtidigt fick centret uppgiften att verka som koordinator för ett flertal nationella forskningsprojekt på området.

CIEL (Center of International Economic Law) har under året fortsatt sin verksamhet enligt tidigare mönster. Två välbesökta högklassiga avgiftsbelagda kurser har ordnats. Den ena avsåg EU-arbetsrätt med professor *Brian Bercusson* från Kings College, London som främsta dragplåster, den andra kursen var bolagsrättslig och hette "Corporate Governance - hyvä hallitustapa ja osakeenomitajien asema". Som föreläsare verkade ledande finsk bolagsrättslig expertis, kursen leddes av *Petri Mäntysaari*.

Institutionen för marknadsföring och företagsgeografi

TAULUKKO:

Marknadsföring och företagsgeografi

Personal

7 professorer

1 lektor

6 överassistenter

2 assistenter

Examina

4 doktorsexamina

4 licentiatexamina

82 magisterexamina

8 kandidatexamina

Studieveckor

11 066,5

Publicerade arbeten

25

Prefekt: professor *Tore Strandvik*

MARKNADSFÖRING

Marknadsföring var fortsättningsvis Hankens största ämne. Antalet avlagda ekonomie magisterexamina var 82, vilket överskrider de uppställda målen. I Helsingfors disputerade tre forskare för doktorsgrad och därtill erhöll tre licentiatexamen. Forskningsaktiviteterna och forskarutbildningen har varit lika aktiv som tidigare i Helsingfors och Vasa. Institutionen har aktivt arbetat för att skapa nya långsiktiga forskningsprojekt och lyckats väl med detta, bl.a. fick institutionen treårig finansiering från Finlands Akademi för projektet "Understanding the Empowered Customer in Relational Contexts. Många av forskarna finansieras med medel från Finlands Akademi och Collerts stiftelse.

Under år 2001 besöktes institutionen och CERS, Center for Relationship Marketing and Service Management, av många framstående utländska forskare. Ämnets egna lärare och forskare deltog även aktivt i internationella forskarkonferenser med forskningsrapporter. Publiceringsverksamheten var på samma nivå som tidigare och kan anses vara tillfredsställande.

Det ettåriga magistersprogrammet Marketing in Cyberspace, som ges i Helsingfors, har fortsatt och ytterligare utvecklats baserat på tidigare erfarenheter. Bl.a. har deltagarna i år erbjudits en skraddarsydd kurs i forskningsmetoder. Intresset för programmet har fortsättningsvis varit stort.

En virtualisering av undervisningen har gjorts även utanför det ettåriga magistersprogrammet. I Vasa fördjupades engagemanget i virtuell undervisning inom ramen för Lärocentrets verksamhetsområde. I Helsingfors utvecklades vissa kurser så att en del av undervisningen skedde via webben.

Donationsprofessuren i direktmarknadsföring, som har givits till Hanken och Helsingfors handelshögskola gemensamt, besattes 1.1.2001 med professor *Tore Strandvik* och är förlagd till Hanken. Professuren är speciellt inriktad på kundrelationer, nya media, elektronisk och mobil handel. Den stöder och kompletterar därmed institutionens tidigare forsknings- och undervisningsfokusering och är också

en ny samarbetslänk med Helsingfors handelshögskola. Tack vare den nya professuren kunde institutionen erbjuda två nya kurser på ämnesstudienivå, varav den ena skapades i samarbete med institutionen för företagsledning och organisation. Forskningsverksamhet kring direktmarknadsföring inleddes med ett större empiriskt projekt, Interactivity 2002 och andra samprojekt med Helsingfors handelshögskola är under planering.

Institutionen har fortsatt att satsa på lärarnas pedagogiska utveckling. Under året deltog flera lärare i pedagogikkurser anordnade av Helsingfors universitet och en lärare deltog i en internationell kurs, International Teachers' Programme, som organiseras av Manchester Business School.

Institutionen har tillsammans med CERS deltagit i olika fortbildningssammanhang (Hanken MBA). Speciellt kan noteras det s.k. AJO-projektet i Helsingfors gällande kundrelationsstyrning och lärande, som är finansierat av TEKES och de deltagande företagen. I Vasa organiserade man konferensen 10:e Nordiska Forskarsymposiet i Turism, som hölls i Vasa 18 - 20.10.2001. Ett annat TEKES-finansierat projekt gällande franchising slutfördes under året.

FÖRETAGSGEOGRAFI

För ämnet företagsgeografi var år 2001 ett mycket aktivt år både på undervisnings- och forskningsfronten. Gällande forskningen kan konstateras att logistiken etablerat sig starkt inom ämnet. Den första doktorsdisputationen inom ämnet företagsgeografi med en inriktning på logistik tog plats i början av året, och året avslutades med att en licenciatavhandling inom temat logistik framställdes. Logistiken är ett av de centrala områden som ämnet omfattar vid Svenska handelshögskolan, men en tydligare framtoning av ämnets tudelning i geografi och logistik eftersträvades då man på grundexamensnivå gick in för att erbjuda s.k. inriktningsoptioner. Båda inriktningsoptionerna, såväl den geografiska inriktningen som logistikinriktningen har uppbådats intresse, och under året valde 16 studerande ämnet företagsgeografi som huvudämne. En fortsatt ökning av antalet huvudämnesstuderande kan således skönjas; år 1997 påbörjade fyra studerande sitt avhandlingsskrivande, år 2000 redan tio stycken och år 2001 var antalet seminarieskribenter tolv. Antalet utexaminerade magistrar var under året sju stycken, d.v.s. målet på sex utexaminerade överskreds.

Denna ökning i antalet huvudämnesstuderande såväl som det ökade intresset för kurserna inom ämnet utgjorde en stor utmaning för ämneslärarna. För att tillgodose behovet av lärarresurser har ämnet gått in för att knyta kontakter till framstående professorer inom de båda områden som ämnet representerar. Kontakten till den f.d. professorn i ekonomisk geografi vid Hanken, *Claes Alvstam*, nu professor vid Göteborgs handelshögskola, intensifierades och därtill knöt en ny kontakt till en framstående logistikprofessor, *Kenth Lumsden* från Chalmers. Dessa professorer deltog under den tid de besökte Hanken såväl i undervisningen som i handledningen av forskarstuderande. En intensifiering av det under året påbörjade samarbetet såväl med dessa utomstående experter som med övriga ämnen på Hanken med kontaktyta till ämnets kärnområden är målsättningen för inkommande år.

På undervisningsfronten har ämnet ständigt strävat efter att utveckla kurserna och arbetet fortgår. Den nyinförda kursen "Miljöstyrning", där en kombination av logistik

och geografi eftersträvas, rönnte bl.a. stort intresse. Ett flertal studerande inledde efter slutförd kurs sitt proseminarieskrivande med anknytning till miljöaspekter. Det kan dock konstateras att ämnets tudelning i två inriktningar visat sig vara en svår uppgift att tackla på grundkursnivå. Fortsatta insatser och tilläggsresurser behövs för att kunna utveckla denna del av undervisningen.

En av ämnesföreträdarna har deltagit under året i en kurs i vuxenpedagogik, vilket kan sägas vara ett led i den eftersträvan ämnet har på att satsa på undervisningen. Ämnesföreträdarna har även deltagit i ett flertal konferenser under året och presenterat papper på dessa. Speciellt glädjande var att ett antal nya forskarstuderande aktivt gått in för att delta i konferenser och även erhållit finansiering för detta ändamål. Sålunda kan man konstatera att ämnets framtid ser lovande ut.

Institutionen för nationalekonomi

TAULUKKO:

Nationalekonomi

Personal	3 professorer 1 överassistent 1 assistent
Examina	1 doktorsexamen 6 magisterexamina 1 kandidatexamen
Studieveckor	2 225,5
Publicerade arbeten	20

Prefekt: professor *Tom Berglund*

Överflyttningen av det vid högskolan företrädda läroämnet ekonomisk politologi till en annan institution har under 2001 inneburit en väsentlig förändring i institutionens verksamhetsbetingelser. Förändringen innebar ett namnbyte av institutionen. Den här förändringen innebär en klar förbättring i institutionens möjligheter att profilera sig i förhållande till studerandena. Institutionen kan nu på ett mer entydigt sätt identifieras med det ämne som lär ut användning av ekonomiska analysverktyg på såväl ett mikro- som makroekonomiskt plan.

Områdesmässigt har den nationalekonomiska forskningen fokuserat på följande teman: 1. konkurrensanalys utgående från såväl företags, branschens som samhällets perspektiv, 2. informationsekonomiska frågeställningar i anslutning till företags investeringsbeslut liksom i anslutning till bank- och finansieringsmarknadernas funktionssätt, 3. ekonomisk-politiska aspekter på centrala teman bl.a. kring teknologipolitik och kring snedvridningar i ekonomin, 4. internationell ekonomi med speciell inriktning på utvecklingsekonomi, 5. arbetslöshet i närvaro av imperfektioner på arbets- och kreditmarknaderna. Under året avlades en doktorsexamen. En av institutionens doktorander slutförde ett årslångt forskarbesök vid Stern School of Management, New York University. I juni inleddes vid institutionen ett av Yrjö Jahnsson Stiftelsen finansierat flerårigt internationellt forskningsprojekt "Competition Strategies and Competition Policy in the Global Information Economy". I anslutning till projektet grundades vid högskolan en publikationsserie för forskningsrapporter genererade inom ramen för projektet; The Yrjö Jahnsson Working Paper Series in Industrial Economics.

På försommaren ordnade institutionen en framgångsrik upphämtningskurs i ekonometri för de anställda samt för forskarstuderanden. I juni anordnades den nordiska konferensen "Nordic Workshop in Industrial Organization (NORIO III)" med deltagare från de nordiska länderna samt med professorerna *Esther Gal-Or* (University of Pittsburgh) och *Patrick Rey* (University of Toulouse) som "keynote speakers". Därtill ordnades på hösten en kort intensivkurs i huvudsak för företagsanalytiker kring temat "systematik i börskursförändringar – vad säger forskningen". Kursen gavs av professor *Nai-fu Chen* från University of California at Irvine och Hong Kung University of Science and Technology. På hösten genomfördes även, andra året i följd och i samråd med FORUM för ekonomi och

teknik, en uppsatstävling för att stärka kopplingen mellan ämnet nationalekonomi och aktuella diskussionsteman. Nytt för året var att Niord deltog i arrangemangen.

I linje med verksamheten under föregående år har institutionen aktivt verkat för det planerade gemensamma forskningsinstitutet för de nationalekonomiska institutionerna i huvudstadsregionen FCER. På såväl professors- som på studerandenivå har institutionen varit aktivt involverad i det nationella forskarutbildningsprogrammet KAVA.

Professor *Thomas Gehrig*, University of Freiburg, fungerade under en del av vårterminen som visiting professor (finansierad av Stiftelsen för Svenska handelshögskolan) vid institutionen. Han bedrev intensivt och resultatrikt forsknings-samarbete med forskningspersonal knuten till institutionen. Han föreläste även kursen "The Economics of Financial Intermediation".

Institutionens forskarseminarium har sammanträtt regelbundet under läsåret varvid seminarier av inbjudna gästföreläsare varvats med presentationer av institutionens egen personal. Bland de inbjudna gästföreläsarna kan nämnas professorerna *Nils Gottfries* (Uppsala universitet), *Ifthekhar Hasan* (New Jersey Institute of Technology), *Steinar Ekern* (Norges handelshøyskole), *Oz Shy* (University of Haifa), *Piet Sercu* (Katholieke Universiteit Leuven), *Per Overgaard* (University of Aarhus) samt docent *Johan Stennek* (IUI, Stockholm).

Institutionens professorskår har bidragit med artiklar till ett stort antal internationella facktidskrifter av hög kvalitet. Professorskåren har i likhet med föregående år fullgjort vetenskapliga sakkunnig-, referee- och redaktionsuppdrag samt bidragit med seminarieföredrag vid många utländska universitet liksom vid internationella konferenser. Institutionen har även haft en ledande representation i redaktionsrådet för Ekonomiska Samfundets Tidskrift. Institutionen har även varit aktivt involverad i utvecklandet av den högskoleundervisning som tar sikte på att förbättra kunskandet rörande de ost- och sydostasiatiska ekonomierna. Vidare har institutionens personal konsulterats som sakkunniga av beslutsfattare inom såväl näringslivet som den offentliga sektorn. Institutionens personal har även deltagit flitigt i den ekonomisk-politiska debatt som förts i inhemska massmedier.

Institutionen för redovisning

TAULUKKO:

Redovisning

Personal	5 professorer 2 lektorer 3 överassistenter 2 assistenter
Examina	1 doktorsexamen 35 magisterexamina 6 kandidatexamina
Studieveckor	5 312,5
Publicerade arbeten	5

Prefekt: professor *Jan Wallin*

Under år 2001 avlade sammanlagt 35 studerande ekonomie magisterexamen med redovisning som huvudämne. År 2000 var antalet 48. Lärartjänsterna vid institutionen var vid utgången av år 2001 till antalet 12. En till överassistenttjänst tillfälligt uppgraderad assistenttjänst vid enheten i Vasa finansierades även detta år med medel erhållna inom ramen för Svensk-Österbottniska Samfundets och Harry Schaumans stiftelses gemensamma satsning på stöd för universitetsverksamheten i Vasa.

Tyngdpunkten i institutionens forskningsverksamhet ligger på två delområden: revision och intern redovisning. Ett antal presentationer av forskningsresultaten gjordes under året vid internationella konferenser, bl.a. vid European Accounting Associations kongress i Aten, Grekland.

Det till institutionen anknutna institutet *Auditing and Information Security Center* (AISC) fortsatte under år 2001 sin verksamhet med tyngdpunkten lagd på befrämjande av forskning, speciellt finansiering av forskarstudier med sikte på avläggande av ekonomie doktorsexamen.

Arbetet med utvecklingen av undervisningen fortsatte livligt under året. Förutom omläggning och förnyelse av enskilda kurser strukturerades kursutbudet i redovisning enligt tre inriktningsalternativ: revision, controlling och ett engelskspråkigt magistersprogram i Helsingfors kallat Program in Advanced Financial Information Systems (PAFIS). Det sistnämnda programmet startade hösten 2001 med 17 studerande från sammanlagt 10 länder. Programmet kommer även framöver att utgöra en av tyngdpunkterna i de satsningar som institutionen gör. Satsningen på detta program har redan nu lett till intensifierat samarbete med en rad instanser inom och utanför högskolan.

Institutionen ansvarar fortsättningsvis för en del av Svenska handelshögskolans tvärvetenskapliga fortbildningsprogram. bl.a. tre moduler i MBA. Dessutom ordnas vid behov specifika kurser i samarbete med andra institutioner och institut.

Institutionen för språk och kommunikation

TAULUKKO:

Språk och kommunikation

Personal

1 professor
19 lektorer
1 assistent
3 heltidsanställda timplärare

Studieveckor 8 806

Publicerade arbeten 6

Prefekt: professor *Marika Tandefelt*

Under år 2001 har verksamheten endast med några undantag följt de sedan tidigare uppstakade riktlinjerna. Som en allmän trend kan sägas att lektorerna i allt större utsträckning har börjat utnyttja de didaktiska möjligheter som datorn ger. Ett växande intresse för åtminstone delvis virtuell undervisning kan noteras. År 2001 var ett år då man i hela Europa firade ett europeiskt språkår. I Vasa arrangerade språklärarna en språkdag med stor uppslutning av såväl personal som studerande.

Inom tyska avdelningen har ett mångårigt samarbete mellan lektor *Rolf Rodenbeck* och *Mario Cebulla* (Greifswald) nu resulterat i en bok om tysk handelsrätt ("Deutsches Wirtschaftsrecht"), som har väckt mycket uppmärksamhet också bland tysklärare i andra länder. Boken är också ett resultat av samarbete mellan tyska avdelningen och högskolans institution för handelsrätt. Lektor *Ingo Heyse* har publicerat artiklar om datorstödd textförståelse och elektroniska ordböcker, och lektor *Märta Båsk* har presenterat sin forskning om utvecklingen av förståelsen av tyska facktexter. Tyska avdelningen har fått rätt att anordna TestDaF (den tyska motsvarigheten till det engelska TOEFL). Avdelningen har som tidigare samarbetat externt med andra högskolor vid planering och genomförande av kurser och seminarier.

Inom engelska avdelningen har lektor *Ulla Ladau-Harjulin* insamlat ett nytt material för studier i interkulturell kommunikation. Denna gång har fokus legat på samtal mellan personer som kommunicerar på ett språk som inte är någon talares modersmål. Projektet är ett internationellt samarbetsprojekt med University of Westminster. Lektor *Tua Ericsson-Knif* har varit aktiv i fråga om utnyttjande av de nya tekniska faciliteter som det vetenskapliga biblioteket Tritonia erbjuder i Vasa. Hennes kollega timplärare *Dino Cascarino* fortsatt med sina undersökningar rörande förekomsten av småprat, respektive tystnad i interkulturell kommunikation.

Inom spanska avdelningen fortsätter lektor *Luis Luna* och timplärare *Antonio Gomez* sitt arbete med ett läromedel i spanska som skall täcka fem nivåer från nybörjarstadiet vidare. Lektor Luna har också varit aktiv som antropolog och arrangerat ett par tvärvetenskapliga seminarier i Manaus i Brasilien.

Inom ryska avdelningen har lektor *Dag Svedstedt* i samarbete med Datacentralen gjort det förberedande arbetet för att möjliggöra produktion och utnyttjande av nätkurser i ryska. I de flesta av Hankens datorsalar finns numera möjlighet att producera tysk

text. Timpläraren i ryska i Vasa, *Marika Boström*, har under året handlett en blivande ämneslärare i ryska som studerar vid Pedagogiska fakulteten.

Finska avdelningen har under de senaste åren koncentrerat sig på att utveckla och producera material som kan användas som nätkurser och delvis som distansundervisning. Av finskans kurser finns kurserna *Yritysviestintä*, *Kokoustekniikkaa pähkinänkuoressa*, *Palvelukseen halutaan* och *Puhu ja vaikuta* på Internet på finskans hemsida (kursmaterial) i basform och kan öppnas med Acrobat Reader. Kursmaterialet har utvecklats av *Sylvi Soramäki-Karlsson*. På grund av copyrightfrågor har det inte ännu varit ändamålsenligt att lägga ut allt material på Internet för allmänt bruk.

Inom franska avdelningen har *Karin Owrens* flerformskurs *Franska II* på distans för Vasa fortsatt. Distanskursutbudet i Vasa har utökats med grammatik- och textkursen *Franska III (Christine Beaurain-Heikinheimo)*.

Inom svenska avdelningen har professor *Marika Tandefelt* varit tjänstledig under vårterminen för forskning. Under hösten publicerade hon en forskningsrapport i högskolans serie ("Finländsk tvåspråkighet"). Därtill har hon uppträtt som gästföreläsare och verkat som sakkunnig i Finland, Sverige och Norge. På våren erhöll hon Erik Wellanders pris som utdelas av Svenska språknämnden i Sverige. Professor Tandefelt är fortsatt externt verksam i ett antal språkvetenskapliga organ och docent vid Åbo Akademi (pedagogiska fakulteten).

På initiativ av lektor *Kerstin Salminen* gästades institutionen av professor Kurt Johannesson som föreläste en dag om ledarskapets retorik. Under hösten kunde studerande som gick på avdelningens kurs i muntlig kommunikation också delta i den föreläsningsserie om retorik som arrangerades av Lingua Hanken. Lektor Salminens kurs "Swedish for foreigners" erhöll på senhösten en europeisk kvalitetsutmärkelse. Inom ramen för denna kurs anordnades på våren ett seminarium för studerande från Polen, Estland och Lettland. Kursen som vuxit fram som en del av avdelningens undervisning pågår nu i tre länder utanför Finland och involverar 150 studerande och fyra lärare som samarbetar med lektor Salminen. Också Arcada – Nylands svenska yrkeshögskola deltar i samarbetet. Utanför högskolan har lektor Salminen fortsatt som medlem i Studentexamensnämnden.

Som en del av svenska avdelningen verkar också den s.k. Språkalliansen, ett samarbete mellan åtta av huvudstadsregionens universitet. Alliansens syfte är att erbjuda språkundervisning för studerande med svenska som modersmål. Språkalliansens koordinator och nätverkssekreterare har (till november) varit Siv Fogelholm, och professor Tandefelt har fungerat som Språkalliansens ordförande. Språkalliansens har arrangerat två kurser i finska (för "stora", respektive "lilla" språkprovet) och en kurs i vetenskapligt skrivande på svenska.

Institutionens kommersiella center (Lingua Hanken) har kunnat erbjuda skraddarsydda tjänster och åtagit sig översättnings- och språkgranskningsuppdrag. Hösten föreläsningsserie i retorik tillkom på direktörens, lektor Kerstin Salminens, initiativ.

Detta år har inget större forskningsprojekt varit förlagt till institutionen eller finansierats med institutionens medel.

FORTBILDNING

Fortbildning ordnades under året inom ramen för Hanken fortbildning och de kunskapscentra, s.k. institut som verkar i anslutning till institutionerna.

Under året deltog sammanlagt 819 personer i fortbildningskurser. Sammanlagt 13 långa kurser hölls med 278 deltagare och 25 korta kurser med 465 deltagare.

Dessutom ordnades 4 specialiseringskurser med 76 deltagare.

ANTALET DELTAGARE I VUXENUTBILDNING INOM RAMEN FÖR FORTBILDNINGSVERKSAMHET ÅREN 1999-2000 SAMT ANTALET LÅNGA OCH KORTA KURSER

	1999	2000	2001	Medeltal 1998- 2000
Antal korta kurser	131*)	47	25	68
Antal långa kurser	24	26	13	21
Totala antalet deltagare	3053	1556	819	1809
Andelen kvinnor	1293	798	357	816

*) I statistiken över antalet korta kurser år 1999 har inräknats utbildning som inte räknats med i siffrorna för år 2000 eller 2001.

Fortbildningsverksamheten har minskat under den granskade perioden. Den främsta orsaken till minskningen är att ett av högskolans institut, ICCD, lagts ned. Hanken Fortbildning i Vasa är organiserad under en egen ansvarig direktion som förutom ordförande professor *Johan Knif* (1.1 – 30.4) och *H.C. Blomqvist* (1.5-) har bestått av tre övriga professorer samt två externa medlemmar från näringslivet. Inom ramen för Hanken fortbildning i Vasa organiserades två längre MBA program i samarbete med Vasa universitet, Industrial MBA och Entrepreneurial MBA. Även två längre ESF stödda utbildningsprogram Ung företagare idag och Steget före ordnades. Fortbildningsverksamhet bedrevs också i form av två interna utbildningsprogram inom Andelsbankgruppen. Fortbildningsprogrammet MTM antog under hösten 2001 för första gången studerande till det ackrediterade programmet.

FÖRVALTNING OCH STÖDFUNKTIONER

Förvaltningsämbetet

Förvaltningsdirektör: jur.lic. *Mauno Lindroos*

Administrativt präglades året av olika ansträngningar för att förbättra den interna kontrollen inom högskolan. Bland annat antog styrelsen ett reglemente för intern granskning och ett reglemente för bedrivande av externt finansierad verksamhet. På basis av det sistnämnda utvecklades de praktiska rutinerna för avtalshanteringen. Högskolans internrevisor gjorde en riskanalys enligt samma riktlinjer som för de övriga universiteten och framförde ett antal åtgärdsförslag för att minska riskerna inom olika grenar av verksamheten och inom alla enheter. Mycket har gjorts inom detta område, men klart är att mycket ännu återstår att göra före det kan sägas att den statliga verksamhetskulturen helt skulle genomsyra det man gör på Hanken. Styrelsen antog ett åtgärdsprogram för att utveckla ledningskulturen inom högskolan.

Programmet sträcker sig över år 2002, men en del hann uträttas redan 2001. Styrelsen fastställde anvisningar för offentlig upphandling och rutinerna utvecklades i praktiken för man konkurrensutsätter anskaffningarna.

Styrelsen fastslog anvisningar för bisysslor och bisysslotillstånd och registret över bisysslor uppdaterades. Registret kompletteras löpande och kan nu sägas ge en god bild över medarbetarnas aktiviteter vid sidan av huvudtjänsten.

Under hösten inleddes det omfattande arbetet med att uppgöra en helhetsstrategi för Hankens verksamhet med beaktande av den externa finansieringen. Arbetet kommer att fortsätta under år 2002.

Stödfunktionerna stärktes genom att två nya tjänster inrättades från och med 2002. Vid centret för forskning och internationella ärenden inrättades en tjänst som koordinator för forskarutbildningen och inom förvaltningsämbetet en tjänst som koordinator för personalutveckling. Styrelsen godkände därtill en plan över uppgradering av alla professurer med löneklassen A26 till löneklass A28 under en treårsperiod.

I slutet av året förnyades högskolans förtroendeledning inför mandatperioden 2002 – 2004. Högskolan fick nya prorektor; professor *Tom Berglund* (första prorektor) och professor *Johan Knif* (andra prorektor). Nya medlemmar valdes till styrelsen, undervisnings- och forskningsrådet (UFR), institutionsråden (IR) samt ett antal direktioner.

Studiebyrån

Studierektor tf.: Pol. mag. *Tove Ahlskog*

År 2001 präglades vid studiebyrån av projektverksamhet i syfte att utveckla undervisningen och effektivisera studiernas gång. Den största satsningen inom ramen för detta var genomförandet av det s.k. gämlprojektet i samarbete med institutionerna. Totalt 2 200 studerande inskrivna före 1995 kontaktades och erbjöds individuell studierådgivning för att kunna återuppta och slutföra sina studier. Ungefär 450 av dessa har tagit kontakt med Hanken, och av dem har ca 170 personer meddelat att de inte längre ämnar utnyttja sin studierätt. Många tog emot erbjudandet om individuell studierådgivning och återupptog sina studier. Vissa lyckades redan under året slutföra studierna, och en markant ökning i utexamineringen av både ekonomie magistrar och ekonomie kandidater kan ses i slutet av år 2001 och början av år 2002.

Fr.o.m. 1.1.2001 bildar studiebyrån, datacentralen och biblioteket vid Svenska handelshögskolan en projektorganisation "Utveckling av undervisningen" med huvudsyfte att befrämja moderna undervisningsmetoder och utveckla undervisningen och studierna genom de UvM-stödda projekten "Virtuella universitetet" och "Utveckling av undervisning och effektivisering av studiernas gång". Inom det sist nämnda projektet har studiebyrån en deltidspanerare anställd åren 2001-2003. Konkreta åtgärder under året har varit fortbildning av personal och lärare samt stöd till flerformsundervisningen främst mellan Helsingfors och Vasa men även stöd vid utnyttjande av WebCt för nätkurser.

Under året beslöts att det nuvarande studieadministrativa datasystemet byts ut mot ett nytt "Oodi". Planeringen av övergången inleddes på våren under koordinering av en för projektet anställd systemplanerare. Oodi-systemet erbjuder både studenter, lärare och övrig personal funktionella och effektiva verktyg vid registrering av studieprestationer, terminsanmälan, uppgörande av studiehandboken, uppgörande av individuell studieplan för studerande, kursevaluering m.m. Planeringen av nya webbsidor startade i samarbete med datacentralen och avdelningen för marknadsföring och information.

Den systematiska kursutvärderingen reviderades under 2001. Under året utarbetades en strategi för grundexamina, och tre av högskolans magisterprogram deltog i utvärderingsrådets nationella utvärdering av magisterprogram. För administrationen av magisterprogrammen och den omfattande verksamheten inom ramen för avtal om flexibel studierätt anställdes med hjälp av finansiering från UvM:s informationsindustriprogram en planerare på viss tid.

Rekryteringstjänst Ekonomforum

Planerare: Ped. mag. *Pia-Maria Murtomäki*

Ekonomforum fungerar som en bro mellan Hankens studerande och näringslivet. Genom att förmedla arbets- och praktikplatser samt anordna företagspresentationer och -besök hjälper Ekonomforum såväl inhemska som utländska företag att komma i kontakt med högskolans studerande. Studerande erbjuds i sin tur möjligheter att bekanta sig med olika branscher och arbetsplatser. Ekonomforum upprätthåller även en databas över studerande och nytexaminerade hanketier som söker jobb. Dessutom erbjuder Ekonomforum information åt studerande om arbetslivet, jobsökning samt karriärplanering.

Under verksamhetsåret 2001 förmedlades, via anslagstavlorna och Internet, ca 700 arbetsplatser, dryga 500 i Helsingfors och 230 i Vasa. Därtill påbörjades ett nytt praktikprojekt på högskolan i samarbete med den Finsk-tyska handelskammaren. Detta projekt som understöddes av stipendiefonden Schuster resulterade i fyra stycken fyra månaders praktikplatser för år 2001. För övrigt fick sammanlagt 17 studerande en praktikplats som koordinerades av Ekonomforum.

Ekonomforums CV-databas anlätades av 28 företag under året. Omkring 200 studerande anmälde sig eller uppdaterade sina uppgifter i CV-databasen.

För att knyta kontakter mellan studerande och näringslivet ordnades 25 företagsbesök och -presentationer, 5 i Vasa och 20 i Helsingfors. Dessa tillställningar lockade sammanlagt över 500 deltagare.

Utöver rekryteringsuppdragen och företagspresentationerna ordnades 27 olika jobsöknings- och karriärplaneringstillställningar, 16 i Helsingfors och 11 i Vasa, med sammanlagt ca 500 deltagare.

Under året samarbetade Ekonomforum aktivt med olika parter. I oktober arrangerade Ekonomforum tillsammans med Studentkåren rekryteringsmässan, Rekrytera 2001, som lockade 20 företag till högskolan. I samarbete med Studiebyrån och Studentkåren ordnades det i november en gemensam informationsvecka för första och andra årets studerande. Under veckan hölls Ekonomforums alumvidebatt med representanter från

näringslivet. Alumnidebatten ordnades med syftet att underlätta studerandes huvudämnesval.

Ekonomforum i Helsingfors utarbetade i samarbete med Gloets arbetskraftsbyrå en ny form av jobbsökningskurs, en CV-klinik, som lockade sammanlagt ca 70 studerande att delta. Ekonomforum i Vasa samarbetade med institutionen för företagande och företagsledning. Detta samarbete resulterade i att Ekonomforum planerade höll en föreläsning om jobbsökning i samband med HRM-kursen.

Med de övriga akademiska rekryteringstjänsterna i Finland utarbetades det bl.a. ett samarbetskontrakt som har tagits i bruk i början av år 2002. Tillsammans med huvudstadsregionens rekryteringstjänster ordnades fem "Working Abroad" informationstillfällen i Helsingfors. I denna kurs ingick även ett informationstillfälle för utländska studerande, om hur man söker jobb i Finland.

Ekonomforum deltog även i en seminariedag för de svenskspråkiga rekryteringstjänsterna i Finland. I seminariet deltog både representanter för andra stadens utbildning, yrkeshögskolor och för universiteten och högskolorna.

Under verksamhetsåret gjorde Ekonomforum ett kontrakt med den internationella organisationen Hobson, för att förstärka och utveckla samarbetet och tilldelningen av information. Ekonomforum hjälpte även till i insamlingen av material till Universums undersökning angående studerandes inställning till arbetslivet.

Under verksamhetsåret påbörjades också en noggrannare insamling av information om de annonser som har förmedlats via Ekonomforum. Denna statistiska sammanställning ger studerande viktig information om bl.a. vilka krav näringslivet ställer på studerande och nyutexaminerade.

Under året lanserades Ekonomforums nya hemsidor. Hemsidorna har kontinuerligt uppdaterats och utvecklats. År 2001 satsades det även mycket på den interna marknadsföringen av Ekonomforums tjänster, bl.a. användes nya och effektiva sätt att annonsera kommande kurser och presentationer för studerande.

Öppna högskolan

Utbildningschef: Ekon. mag. *Birgit Lindholm*

Efter många år av kontinuerlig expansion bröts den stigande trenden för Öppna högskolans verksamhet för första gången år 2001.

Under året hade Öppna högskolan 558 studerande. I medeltal deltog dessa i knappt två kurser. Det totala antalet kursanmälningar var 1057. Inalles anordnades det 100 kurser av vilka 79 hölls på Hanken i Helsingfors och nio på Hanken i Vasa. De övriga 12 arrangerades tillsammans med samarbetspartners på olika håll i Svenskfinland. Den största samarbetspartnern var Västra Nylands Folkhögskola i Karis där det hölls sex hankenkurser. Tre kurser arrangerades tillsammans med samarbetspartnern Borgå folkhögskola, två med Vasa sommaruniversitet och den återstående med Ålands högskola i Mariehamn.

Intresset för att på basen av sina studier vid Öppna högskolan kunna bli antagen för examensstudier vid högskolan har hållit i sig. Läsåret 2000-2001 var 56 studerande

anmälda till Snabbliden¹. Av dessa klarade åtta studerande fordringarna för inträde och kunde inleda sina studier på Hanken hösten 2001. Dessutom blev fem studerande antagna på basen av att de uppfyllde kriteriet om minst 50 avklarade studieveckor inom det öppna universitetet.

Under höstterminen upprepades tidigare lyckade satsning med Marknadsföringens grunder som s.k. flerformskurs bestående av såväl närundervisning som undervisning via videokonferens och WebCT. Deltagande orter var Vasa och Borgå.

I maj utnämnde rektor en ledningsgrupp för Öppna högskolan. Gruppens första uppgift blev att sammanställa en självvärderingsrapport över verksamheten. Utvärderingen gjordes på uppdrag av Rådet för utvärdering av högskolorna och var ett led i en landsomfattande utvärdering av den öppna universitetsundervisningen. Utvärderingen bestod av följande tre faser: en självvärdering, en inbördes utvärdering av ett annat öppet universitet och en extern utvärdering. Hankens självvärdering finns sammanställd i Utvärderingsrapport för Öppna högskolan vid Svenska handelshögskolan 28.9.2001. Hanken och Åbo Akademi utvärderade varandras verksamhet. Den externa utvärderingen gjordes av Rådet för utvärdering av högskolorna

I nedanstående tabell presenteras utvecklingen av verksamheten 1994 – 2001.

Kursanmälningar

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Helsingfors	185	279	307	484	557	791	787	740
Vasa	50	137	107	77	74	104	235	116
Karis			23	37	101	154	144	123
Lovisa					7		22	
Mariehamn	23	57	38	47	18	10	13	12
Nykarleby						6	5	
Närpes						4		
Vasa sommaruni		8				11		46
Borgå							24	20
	258	481	475	645	757	1080	1230	1057

Biblioteket

¹ Efter ett års framgångsrika studier vid Hankens Öppna högskola kan man bli antagen – utan inträdesförhör – för examensstudier på Hanken.

Bibliotekschef: PL *Maria Schröder*

Biblioteket- en viktig del av Hankens inlärningsmiljö

Nya undervisningsformer och användning av informations- och kommunikationsteknik (IKT) förutsätter stödtjänster av olika slag. PUH, projektorganisationen för utvecklingen av undervisningen och studierna på Hanken, har verkat i ett år med planeringsmedel för det virtuella universitetet. Biblioteket, datacentralen och studiebyrån har under året med gemensamma krafter verkat för personalens och lärarnas kompetenshöjning inom IKT samt för utvecklingen av flerformskurser inom Hanken. Biblioteket har sökt och tillhandahållit material, främst tidskriftsartiklar, för vissa kurser på nätet men även gått ut med personlig rådgivning i informationssökning till lärarna.

Bibliotekets intention är att på olika sätt höja studerandenas informationskompetens genom att ge färdigheter i informationssökning under studiernas gång. Detta betyder att de studerande bör lära sig att utnyttja och hantera de databaser och informationsresurser som finns till deras förfogande. Introduktionskursen i informationssökning för första årskursen är under arbete.

Effektivare spridning av forskningsinformation

Biblioteket har sedan 1998 haft hand om högskolans publikationsverksamhet. Detta betyder att biblioteket ansvarar för publicering, lagring, registrering, distribution och marknadsföring av högskolans publikationer. Biblioteket har gjort upp en egen webbsida <http://www.shh.fi/services/biblio/papers/index.htm> över publikationerna med nyheter och anvisningar för publiceringen. Publikationerna i de tre serierna, Ekonomi och Samhälle, Forskningsrapporter och Meddelanden är försedda med referat i elektronisk form fr o m 1999. Sedan år 2000 har Meddelanden i sin helhet funnits på nätet och den tryckta upplagan har skurits ner.

Biblioteket har stegvis utvecklat publikationsverksamheten med hjälp av projektmedel från högskolans stiftelse. Biblioteket gjorde år 2001 en utredning om elektronisk distribution av doktorsavhandlingar. I sin rapport föreslår biblioteket en elektronisk publicering och distribution av doktorsavhandlingarna och forskningsrapporter. Fördelarna med elektronisk publicering är ökad synlighet och global tillgång till forskningsresultaten. I kataloger och databaser kan olika länkar göras till fulltextdokumenten vilket underlättar och förbättrar informationsförmedlingen.

Ett omfattande forskningsprojekt kring temat "Competition Strategies and Competition Policy in the Global Information Economy" körde igång inom nationalekonomiska institutionen med medel från Yrjö Jahnssons stiftelse. Projektet förväntas resultera i ca 20 forskningsrapporter och dessa ges ut som en separat serie inom ramen för Hankens publikationsverksamhet.

Databasen Hanna konverterades och blev användarvänligare

I somras bytte vi system för bibliotekets databas HANNA och lämnade den gamla programvaran VTLS som ersattes med Voyager. Under året har personalen via seminarier, kurser och skolning på arbetsplatsen fått de basfärdigheter för implementeringen. En stor uppgift var överföringen av Hankens Vasa-enhets biblioteksposter till Vasa universitets biblioteksdataas före själva konverteringen.

I det nya HANNA kan man via nätet själv förnya sina lån på ett behändigt sätt. Söskärmens utseende skiljer sig avsevärt från det gamla systemet. Man kan söka

med större precision genom att rikta sökningen till speciella fält och använda sig av begränsningar.

Webbsidan fick ny skepnad

Bibliotekets nya webbsida öppnades i april på Bokens och rosens dag. Webbsidan som även kan kallas Hankens elektroniska bibliotek har förbättrats både layoutmässigt och tekniskt. Avsikten var att användaren skall kunna hitta information med hjälp av flera olika ingångar.

Även bibliotekets eget intranet öppnades och sidorna innehåller protokoll från månadsmötena mindre utredningar och tidtabeller.

Hankens elektroniska bibliotek har utvidgats med ordböcker, juridisk information och tidskriftstjänster. Hanken har fr.o.m. hösten tillgång till Science Direct, som är Elseviers fulltextdatabas med drygt 120 tidskrifter inom det ekonomiska området. Edilex är en ny finsk databas med juridisk information i bred bemärkelse, dvs både lagstiftning och länklister samt artiklar av experter mm.

Nationellt och internationellt bibliotekssamarbete

Tritonia-samarbetet i Vasa kulminerade med invigningen av det nya vetenskapliga biblioteket hösten 2001. Tritonia är Nordens första gemensamma bibliotek för flera universitet. Svenska handelshögskolan, Vasa universitet och Åbo akademi/Österbottens högskola har sammanfört sina bibliotekstjänster under ett och samma tak. Tritonia skall utgöra en modern inlärningsmiljö med grupprum, multimedierum och tillräckligt med studieplatser och datorer för kunderna. Tritonias samlingar omfattar sammanlagt ca 7000 hyllmeter. Böckerna och tidskrifterna har placerats ämnesvis i de olika våningarna och kurslitteraturen finns i närheten av läsesalarna. Inom bibliotekets väggar finns dessutom ett lärocenter som erbjuder både pedagogiskt och tekniskt stöd för lärare som använder sig av nya moderna metoder.

Kontakterna inom EBSLG, European Business School Librarians' Group, har lett till att Hankens bibliotek är en del av det europeiska bibliotekssamarbetet och vi kan delta i konsortier vid upphandling av nya kommersiella tjänster.

Kompetensutveckling

Höjningen av personalens IKT-kompetens har fokuserats på implementeringen av bibliotekets nya datasystem. Personalen har deltagit i kurser där systemets olika moduler behandlats och inom biblioteket har man sedan undervisat varandra i de nya uppgifterna. Dessutom har bibliotekspersonalen gått på datakörkortkurser. En person har även deltagit i den nationella TieVie-utbildningen som ger färdigheter, både tekniska och pedagogiska, i att utveckla kurser för nätundervisning.

Resurser och verksamhetsförutsättningar

Året har varit exceptionellt på många sätt. Verksamhetsförutsättningarna i Helsingfors har påverkats i hög grad av reparationsarbetena i biblioteket under sommaren och övergången till ett nytt bibliotekssystem. Detta kan utläsas i de kvantitativa resultaten och den ekonomiska slutredovisningen över resursanvändningen.

Vasa-enhetens flyttning och integrering i Tritonias verksamhet har belastat både personalen i Vasa och Helsingfors. Eftersom Vasa-enhetens verksamhet slutade i maj 2001 presenteras inga kvantitativa siffror för Vasa.

VERKSAMHETEN I SIFFROR

HANKENS BIBLIOTEK i Helsingfors	2000	2001
Litteraturanskaffning		
böcker (antal)	1950	1390
tidskrifter, tryckta	370	380
tidskrifter, elektroniska	1300	1350
Låneservice		
lokala lån	61500	56100
Undervisning		
elevtimmar	1600	1260
Öppethållning	2100	1840 *)
Besök		
porträknare	182250	164190 *)
webbsida	19360	34850
Publikationer		
<i>Ekonomi och samhälle</i>	8	13
Forskningsrapporter	4	2
Working Papers	43	12

*) minskningen beror på renoveringen av biblioteket

Centret för forskning och internationella ärenden

Forskningsdirektör: ED *Maj-Britt Hedvall*

Centret för forskning och internationella ärenden har till uppgift att initiera, planera och koordinera extern forskningsfinansiering, koordinera initiativ till multidisciplinära forskningsprojekt med anknytning till Hanken, i samråd med studiebyrån och institutionerna administrera forskarutbildningen samt ansvara för och sköta om det internationella studentutbytet och i övrigt koordinera Hankens internationella samarbete.

Forskningservice

Centret bevakade externa forskningsfinansieringskällor, spred information till Hankens forskare om relevanta finansieringsmöjligheter och bistod forskarna i ansökningsprocesserna till exempelvis Finlands Akademis forskningsprogram "Finländska företag och den globala konkurrensens utmaningar" (LIKE) och Europeiska unionens femte ramprogram för forskning och utveckling.

I Hankens webbaserade forskningsdatabas Hanken CRIS lagras information om högskolans forskningsaktiviteter och forskare. Centret gav användarstöd i form av

kurser och personlig handledning. Samarbetet med andra universitet som använder CRIS fortgick. Under hösten gjordes förberedelser för att ta i bruk år 2002 en ny version av databasen som underlättar inmatningen av uppgifter och förenhetligar de system som används vid olika universitet.

Forskarutbildning

Inom forskarutbildningen har Centret under verksamhetsåret ansvarat för forskarstuderandes mobilitet, internationella kontakter inom forskarutbildningen och finansiering av forskarstudier. Informationsverksamheten och den personliga rådgivningen till forskarstuderande har fortgått och intensifierats.

Viveka Ekholms slutrapport "Utredning om forskarutbildningen vid Svenska handelshögskolan" blev färdig i juni och överlämnades till rektor. Rapporten var en del av den utvecklingsprocess, som startade för några år sedan, för att professionalisera och effektivisera forskarutbildningen

Forskningsdirektören deltog i internationella möten om forskarutbildning i arrangemang av Europeiska unionen, NorFA, European Institute for Advanced Studies in Management (EIASM) och European Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration (EDAMBA). Hon invaldes under året i EDAMBA:s styrelse. Därtill var hon direktör för det nationella forskarutbildningsprogrammet i företagsekonomi KATAJA.

Studerande- och lärarmobilitet

Centrets personal administrerade högskolans internationella samarbete vars främsta form var utbytet av studenter och lärare. Under verksamhetsåret studerade 77 Hanken-studenter utomlands. Vid Hanken studerade 96 utländska studerande. Förutom studentutbytet och några lärarutbyten, ansvarade Centret för högskolans utbytesprogram, samarbetsnätverk och samarbetsavtal samt för marknadsföringen av Hankens PIB-program (Programme in International Business). Högskolan garanterar bostad åt varje utländsk studerande som studerar vid Hanken inom ramen för samarbetsavtalen. Centret ombesörjde samtliga praktiska frågor i anslutning till bostäderna, såsom hyror, depositioner och inredning av studentbostäderna.

Bland utvecklingsprojekten och större satsningar år 2001 kan speciellt nämnas initiativet till studier i internationell universitetspedagogik för högskolans lärare inom ramen för "International Teachers Programme" i arrangemang av Manchester Business School, införandet av en ny procedur för utbetalning av stipendier åt utgående studerande och beslutet om och förberedelserna för att ta i bruk en ny webbaserad databas för mobilitet. I december besöktes Hanken av ett stort antal internationella koordinators från högskolans nuvarande och potentiella samarbetsuniversitet för diskussioner om nuvarande och nya samarbetsformer. Mötet var mycket lyckat.

Vid Centret inrättades under verksamhetsåret en ny internationell koordinatortjänst. Tjänsten finansieras av Stiftelsen Svenska Handelshögskolan och innehas av PM *Johanna Julin Lilius*. Den nya tjänsten har avsevärt förbättrat Centrets möjligheter att satsa på utvecklingen av högskolans internationalisering.

Forskning

Vid Centret bedrevs forskning i hälsoekonomi ur ett managementperspektiv i samarbete med inhemska och utländska universitet och forskningsinstitut. Forskningsdirektören deltog i evaluering av forskningsprojekt för EU:s femte ramprogram för forskning och utveckling.

Datacentralen

Direktör för Datacentralen: FK *Kuno Öhrman*

Datacentralen vid Hanken har som sin uppgift att operativt samordna och utveckla IT-verksamheten vid högskolan och härvid erbjuda IT-tjänster som täcker behov som förvaltningen, lärar- och forskarkåren samt studenterna har. Utöver detta har datacentralen också ansvaret för underhållet av all IT-utrustning som finns i högskolan. Sedan början av år 2001 ansvarar också Datacentralen för högskolans AV-teknik, något som i praktiken fungerat mycket väl. Datacentralen har också tekniskt ansvar för telefonväxeln. Inom högskolan är datacentralens främsta samarbetspart Biblioteket, via en gemensam direktion, Rådet för Informationstjänster och Informationsteknik. Inom ramen för virtuella Hanken (Hankens virtuella universitet) ingår datacentralen också i Projektorganisationen för Utveckling av undervisningen (PUH).

Infrastruktur, IT-miljö

Datacentralen förvaltar en maskinpark som huvudsakligen består av fyra Sun-centraldatorer (UNIX), vilka dels används för förvaltningens och undervisningens behov, dels fungerar som servers för de externa nätverkskontakterna. Utöver dessa finns sex NT servers och ett flertal Linux servers för specifika behov. För de studerande finns totalt nio datorsalar (sju i Helsingfors, två i Vasa) med sammanlagt 160 mikrodatorer. (H:fors 120, Vasa 40). För distansanvändning har högskolan totalt 60 inringningslinjer i Helsingfors, i Vasa erbjuds likadan tjänst via det lokala telefonbolaget.

Totalt finns det i Helsingfors och Vasa drygt 400 persondatorer vilka alla är anslutna till högskolans lokalnät. Via högskolans anslutning till FUNET (Finnish University Network) och därifrån vidare till det globala INTERNET fungerar kontakterna med omvärlden.

I slutet på året genomfördes en omfattande nyanskaffning av persondatorer till datorsalarna och personalen (ca 100 datorer). Ny videokonferensutrustning (ISDN) har också anskaffats. I övrigt har inga omfattande nyanskaffningar gjorts. De närmaste åren kommer det att bli aktuellt med att förnya en del av nätverksinfrastrukturen som anskaffades år 1996.

Användarmiljön

Så gott som alla persondatorer vid högskolan använder operativsystemet Windows NT4. Förutom grundoperativsystemet är alla datorer enhetligt försedda med Office97 nyttoprogrammen och olika Internet program (Netscape, Explorer etc.). Tre av högskolans datorsalar är avsedda endast för självstudier, de övriga används också för undervisning. Utöver datorsalarna finns det dessutom i de allmänna utrymmena s.k. kiosk datorer för att underlätta studerandenas tillfälliga datoranvändning för t.ex. läsning av e-post. Kioskdatorerna är försedda med operativsystemet Linux, hårdvaran i kioskdatorerna består av "pensionerade" datorer från datorsalarna. Användningen av Linux bland forskningspersonalen har också ökat markant.

Ny undervisningsteknologi, virtuella universitetet

Andelen ny undervisningsteknologi har fortsatt att öka under året. År 2001 var premiäråret för Finlands Virtuella Universitet. Med hjälp av extra resurser har

högskolan kunnat påbörja både planeringen av och genomförandet av sin egen virtuella undervisning. Flera kurser använder sig av vår ATM-baserade videokonferensutrustning för distansundervisning mellan Helsingfors och Vasa, medan den ISDN-baserade videokonferensutrustningen används i kontakterna till externa samarbetsparter. Högskolan använder som sin inlärningsmiljö WebCT. Året som gått har klart visat att den virtuella undervisningen i allt högre utsträckning är beroende av diversifierat IT-stöd, vilket kommer att utgöra en utmaning för Datacentralen under de närmaste åren.

Projekt

Ibruktageandet av det nya nationella bibliotekssystemet i början av hösten gick enligt planerna, datacentralen deltog i projektet med en personresurs. Datacentralen har under år 2001 deltagit i planeringen inför övergången till ett nytt studieadministrativt system, OODI. Under år 2001 startade planeringen av nya webbsidor för Hanken, projektet kommer att slutföras under år 2002. Datacentralen ansvarar för den tekniska planeringen.

Nationellt samarbete

Samarbetet på IT-området med övriga universitet i Finland har som tidigare fungerat väl, datacentralens personal har aktivt deltagit i olika seminarier och konferenser och härvid kunnat utbyta viktig information med kolleger från andra datacentraler. Inom ramen för det virtuella universitetet har samarbetet med HKKK resulterat i grundandet av en gemensam IKT-stödfunktion för de båda högskolornas lärare. Samarbetet med HKKK har också intensifierats vad gäller gemensamma större anskaffningar.

Personal

Datacentralens personal har under år 2001 uppgått till totalt nio personer. Under året har datacentralen dessutom haft två civiltjänstgörare. Verksamheten i Vasa sköts av två personer. Personalomsättningen under året har glädjande nog inte varit lika stor som tidigare år.

HÖGSKOLANS ORGANISATION OCH BESLUTSFATTANDE ORGAN

TAULUKKKO (ks. malli viimevuotisesta):

Styrelsen

Rektor

Undervisnings- och forskningsrådet

Första prorektor

Förvaltningsämbetet

Förvaltningsdirektören

Enhetsrådet i Vasa

Andre prorektor

Institut

Direktioner / Direktörer

- Auditing and Information Security Center (AISC)
- Center for Financial Research (CEFIR)
- Center for Relationship Marketing and Service Management (CERS)
- Center for International Economic Law (CIEL)
- Research Center for Real Estate Investments and Finance (CREF)
- Lingua Hanken (Center for Languages and International Communication)

Institutioner

Institutionsråd /Prefekter

- Finansiell ekonomi och ekonomisk statistik
- Företagsledning och organisation
- Handelsrätt
- Marknadsföring och företagsgeografi
- Nationalekonomi
- Redovisning
- Språk och kommunikation

Fristående institutioner

Direktioner / Direktörer

- Biblioteket
- Datacentralen
- Centret för forskning och internationella ärenden
- Hanken Fortbildning i Vasa

TAULUKKO (ks. malli viimevuotisesta):

HÖGSKOLANS LEDNING

Rektor: professor, PD *Marianne Stenius*

Förste prorektor: professor, ED *Martin Lindell*

Andre prorektor: professor, FD *Johan Knif*

Förvaltningsdirektör: jur.lic. *Mauno Lindroos*

STYRELSEN 31.12.2001

Ordförande: rektor, professor *Marianne Stenius*

prorektor, professor *Martin Lindell*

andre prorektor, professor *Johan Knif*

ED *Stig-Erik Bergström*

planerare, EM *Turid Hedlund*

ekon.stud. *Erika Ingman*

professor *Sören Kock*

överassistent *Veronica Liljander*

ekon.stud. *Carl Lindqvist*

Styr.ordf. *Heikki Pentti*

lektor, FM *Kerstin Salminen*

professor *Hans Christer Blomqvist*

UNDERVISNINGS- OCH FORSKNINGSRÅDET 31.12.2001

Ordförande: prorektor, professor *Martin Lindell*

Viceordförande: andre prorektor, professor *Johan Knif*

forskare *Niklas Ahlgren*

prof. *Tom Berglund*

ekon.stud. *Micaela Björkell*

prof. *Ingmar Björkman*

prof. *Hans Christer Blomqvist*

prof. *Niklas Bruun*

internationell koordinator *Margareta Granholm*

prof. *Christian Grönroos*

ekon.stud. *Susanne Knudsen*

prof. *Eva Liljebloom*

prof. *Tore Strandvik*

lektor, EM *Susanna Taimitarha*

prof. *Marika Tandefelt*

prof. *Jan Wallin*

ENHETSRÅDET I VASA 31.12.2001

Ordförande: andre prorektor, professor *Johan Knif*

VD *Kaj Eriksson*

lektor *Tua Ericsson-Knif*

ekon.stud. *Jari Kallio*

prof. *Sören Kock*

ekon.stud. *Mikael Lindholm*

överassistent *Annika Ravald*

prof. *Stefan Sundgren*

studiesekr. *Kristina Wallin-Ståhl*

STIFTELSEN SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

Stiftelsen Svenska Handelshögskolan har alltsedan år 1932 arbetat för att främja högskolans syften, fram till 1975 som ägare av högskolan. Enligt stadgarna är stiftelsens syfte att ekonomiskt stöda Svenska handelshögskolan och främja dess ändamål. Under de senaste åren har särskilt det s.k. Hanken Senior Distinguished Fellowship-programmet varit en prioritet för stiftelsen. Enligt en utvärdering av programmet har sammanlagt 17 Senior Fellows varit anknutna till Hanken.. Totalt har professorerna varit här i cirka 30 månader. De individuella vistelserna varierar från två veckor till tre månader. Det är tämligen vanligt att man vistas här en månad i sänder.

Gästprofessorerna har framför allt givit specialkurser inom de fördjupade studierna, givit doktorandkurser och handlett doktorander, deltagit i allmänna metod- och vetenskapsseminarier för doktorander, deltagit i fortbildningen, undervisat i högskolans magisterprogram och idkat forskningssamarbete med Hankens egna professorer.

Fellowship-programmet uppfattas av högskolan som en av de allra mest positiva satsningarna som nånsin gjorts för att höja nivån på Hanken-forskningen. Inget annat finskt universitet kan erbjuda något motsvarande. Utan undantag hoppas man att programmet skall få fortsätta och utvecklas, vilket även motsvarar stiftelsens intentioner.

Stiftelsen har även börjat utveckla ett s.k. Junior Fellowship-program, genom vilket man kan anknyta lovande unga forskare i början av sin karriär till Hanken för en längre eller kortare tid. Från och med 2002 är två Junior Fellows anknutna till högskolan på heltid åtminstone i ett år.

De två donationsprofessorerna i Knowledge Management, som stiftelsen donerade, fick under året kompetenta innehavare.

Fortsättningsvis kunde stiftelsen erbjuda stipendier för utarbetande och tryckning av doktorsavhandling, sabbatsterminer för professorer, studie-, forsknings- och kongressresor samt stöd för anordnande av seminarier, föreläsningsserier och dylikt. Stiftelsen brukar även göra specialsatsningar av engångskaraktär. Ofta gäller det en höjning av standarden på informations- och kommunikationsteknologin för framför allt de studerande. Under året anskaffades bland annat hela 60 nya studentdatorer samt ett antal videokanoner och –kameror. Stiftelsen satsar under en treårsperiod på utvecklingen av teknologin och substansen i Hankens nya studiesystem (OODI), Hankens nya internet samt ett fungerande auditoriereserveringssystem.

Stiftelsen leds av styrelsen, som består av 10 medlemmar. Sex av dem utses av stiftelsens fullmäktige och tre av högskolan. Dessutom är rektor självskriven medlem i styrelsen. Styrelsens ordförande under året var *Felix Björklund* och viceordförande *Erik Hartwall*. Stiftelsens fullmäktige med 39 medlemmar leddes av *Robert G. Ehrnrooth* som ordförande och *Carl-Olaf Homén* som viceordförande. Förvaltningsdirektör *Mauno Lindroos* har varit stiftelsens sekreterare.

Vid slutet av år 2001 uppgick marknadsvärdet på stiftelsens sammanlagda kapitalförvaltade tillgångar till 205 524 939 mark. Förändringen under året var -6,8%.

Dagsvärdet på de obundna medlen var 130 801 817 mark (-6,7%) och fondernas tillgångar som följer: Näringslivets fond 18 866 660 mark, Elisabeth Schusters fond 31 845 327 mark, Näringslivets stipendiefond 15 946 894 mark samt Lärares och forskares fond 8 064 241 mark.

STUDENTKÅREN VID SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN

Styrelseordförande: ekon.stud. *Sten von Troil*

Verksamhet

Studentkåren engagerade sig starkt i samarbete med de andra kårerna och studentföreningarna i Finland under 2001. Tonvikt lades också vid utvecklandet av kårens informationskanaler. SHS samarbetade mycket med KY, Tuky och TKY inför FSF:s förbundsmöte där *Leena Noronen* valdes till FSF:s styrelse för år 2002. Inom ramen för Finlands ekonomiförbund strävade vi till att skapa en gemensam identitet för ekonomi-studerandena i Finland.

Hankeiten, studentkårens tidning, utkom fem gånger. Ett av numren var ett dubbelnummer. Utöver dessa fem skickades även gulishankeiten ut till de som påbörjat sina studier detta år. Som chefredaktör fungerade *Michaela Herlin*. Informationsbladet Nötte utkom en varje vecka under terminerna. Nottes uppgift är att informera studentkårens medlemmar om aktuella händelser på studentkåren och högskolan. Denna uppgift övertogs dock långt av webbtjänsten ShsWeb som lanserades under hösten 2000.

Delegationen tillsatte en inofficiell arbetsgrupp som bestod av bl.a. *Dennis Hamro-Drotz* (Info), *Thomas Perret*, *Samuli Seppävuori*, *Michaela Herlin* och *Anssi Ruotula*. Arbetsgruppen hade till uppgift att reda ut inbördesförhållandena mellan kårens olika informationsorgan.

Klubbarnas andel ökade under året. Likaså hade de tre ämnesföreningarna, HankInvest, SHS-Marketing och HankAccountants, vilken grundades år 2000, en mångsidig verksamhet. Detta år grundades en ny ämnesförening HankeIT för de som studerar informationsbehandling som huvudämne. Omfattande förhandlingar gjordes med Niord angående ekonomiskt stöd gällande dessa ämnesföreningar och SHS-styrelse valde att skilja på ämnesföreningar och klubbar och underställa dem SSU.

I Rekryteringsmässan, Rekrytera 2001, deltog 19 företag. Det var femte gången i ordningen som mässan arrangerades av SHS i samarbete med högskolans Ekonomiforum. Konjunktursvackan märktes i det ekonomiska resultatet.

Studentkåren firade sin 91. årsfest den 24 februari. Utmärkelsen, "Årets föreläsare", delades ut för andra gången på årsfesten. Utmärkelsen gick till *Kai Ahola*, som vann en omröstning där alla studerande fick rösta.

Det största enskilda kulturevenemanget var talangjakten Skojrejs, som även år 2001 var slutsålt. Talangjakten, som gick av stapeln i skolans festsal, hade deltagare från olika svenskspråkiga studentkårer och ämnesföreningar.

Studentkårens arkiv sorterades och donerades till Svenska Litteratursällskapet. *Mia Varjovaara* utförde en stor del av sorteringen och skötte om en hel del praktiska detaljer.

Relationer

Relationerna till studentföreningen i Vasa upprätthölls på delegationsmöten, SEFE-möten samt några studentikosa sammanhang. Även relationerna mellan studentkårens

styrelse och högskolans ledning var goda under året. Speciellt bra fungerade relationen mellan SHS:s styrelse och rektor, mycket tack vare det s.k. rektorskaffet som ordnades en gång i månaden. Vid dessa tillfällen diskuterades på ett informellt sätt aktuella ärenden, ofta också i närvaro av inspektor och studierektor.

SHS hade två adjungerade medlemmar i Ekonomiföreningen Niords styrelse, under år 2001: *Sten von Troil* och *Leena Noronen*. Niords "Månadens Hankeit" -stipendier delades ut för sista gången under år 2001. Niord kommer i fortsättningen att stöda studieprestationer på Hanken. Dessutom delade Niord ut ett stipendium på studentkårens årsfest.

Studentkåren samarbetade med de andra studentkårerna främst i högskolepolitiska frågor som dryftades vid de av Finlands Studentkårers Förbund anordnade ordförandeträffarna, de högskolepolitiska och socialpolitiska träffarna samt träffarna för de internationellt ansvariga. Dessutom förekom social samvaro och idéutbyte genom mindre formella besök och kontrabesök. Följande besöktes av eller besökte SHS: KY, HUS, TuKY, SAY, THS, TF, ÅAS, MK, Codex, Thorax, KSO, studentkåren vid Handels, SSI samt FSF. De närmaste kontakterna hade studentkåren till KY och TuKY.

Nämnas bör ännu det nordiska samarbetet handelshögskolor emellan. I Nordic Student Board Conference (NSBC) deltog *Noora Kainulainen* och *Leena Noronen* på våren i Stockholm. På hösten ordnades NSBC i Oslo där *Maria Fröberg* och *Anna Granvik* representerade SHS. *Katianna Sjöblom* och *Dennis Hamro-Drotz* representerade SHS på de internationella dagarna i Lund och *Sten von Troil* deltog i den 16:de Nordiska företagsekonomiska ämneskonferansen i Uppsala. Det var första gången som studeranden fick delta i detta ansedda evenemang.

Ekonomi

Balansen låg på 1,163,340.48 mk. Studentkårens resultat uppvisar ett underkott om – 10,409.03 mk. Studentkårsavgiften hölls oförändrad d.v.s. 350 mk per år. SHS:s närmaste samarbetsföretag under 2001 var Paulig, Hartwall, Taloussanommat och BAT Nordic. Vid årsfesten kunde, förutom stipendier ur SHS:s egen stipendiefond, stipendier donerade av följande institutioner och företag utdelas: Ekonomiföreningen Niord, Sällskapet Gäddorna, Urda Commercica, Michael Forsells minnesfond, Handelsgillet, EVLI, BAT Nordic, Fazer, KPMG Wideri och Svensk-Finland. Svenska Handelshögskolans Studentkårs Understödsförening delade ut stipendier för utlandsvistelser.

Administration

SHS ordinarie medlemsantal uppgick hösten 2001 till 1 966.

Professor *Marika Tandefelt* fungerade som studentkårens inspektor för sjunde året i rad. År 2001 var således det andra under hennes tredje mandatperiod.

Som kurator fungerade *Patrik Hertsberg*. Kuratorn upprätthöll kontakten med studentkåren vid ett antal tillfällen på Casa och genom de äldres råd. Han var också en viktig länk till Understödföreningen i samband med köksrenoveringen.

Studentkårens delegation, som bestod av 20 hankeiter, leddes av *Erika Ingman* och som viceordförande fungerade *Jari Kallio*.

Studentkårens styrelse bestod under 2001 av nio personer med följande ansvarsområden:

Ordförande: *Sten von Troil*

Viceordförande samt ordförande för högskolepolitiska utskottet: *Leena Noronen*

Ordförande för informationsutskottet: *Dennis Hamro-Drotz*

Ordförande för förvaltningsutskottet: *Carl Nyberg*

Ordförande för studie- och sociala utskottet: *Anna Granvik*

Ordförande för näringslivsutskottet: *Noora Kainulainen*

Ordförande för interna utskottet: *Markus Lindqvist*

Ordförande för externa utskottet: *Maria Fröberg*

Ordförande för programutskottet: *Katianna Sjöblom*

Studentkårens kansli sköttes av generalsekreteraren och ekonomisekreteraren. Som generalsekreterare fungerade från januari till maj *Kati Tähkää* och *Maija-Liisa Laurmaa* fr.o.m. augusti. *Marika Österberg* fungerade under 2001 som studentkårens ekonomisekreterare.

STATISTIK

TAULUKKO 2)
SÖKANDE OCH ANTAGNA TILL GRUNDUTBILDNING 2001

TAULUKKO 3)
ANTAL INSKRIVNA STUDERANDE 2001

TAULUKKO 4)
AVLAGDA EXAMINA ENLIGT HUVUDÄMNE 2001

TAULUKKO 5)
HANKENS UTBYTESUNIVERSITET 2001

TAULUKKO 6)
STUDERANDE FÖR MAGISTEREXAMEN SOM ÅKT UTOMLANDS INOM
RAMEN FÖR SAMARBETSAVTALEN 1999-2001

TAULUKKO 7)
HANKENSTUDERANDE UTOMLANDS INOM RAMEN FÖR
SAMARBETSAVTALEN ENLIGT STUDIEORT 1999-2001.

TAULUKKO 8)
HÖGSKOLANS PERSONAL 31.12.2001

TAULUKKO 9)
HÖGSKOLANS UTRYMMEN 2001

TAULUKKO 10)
MED BUDGETMEDEL FINANSIERADE UTGIFTER 2001

TAULUKKO 11)
EXTERN FINANSIERING 2001/1000MK

HÖGSKOLANS SKRIFTSERIER 2001

Ekonomi och samhälle

Skrifter utgivna vid Svenska handelshögskolan

Publications of the Swedish School of Economics and Business Administration

- Nr 78 *Roos, Inger*: Switching Paths in Customer Relationships. Helsingfors 2001. 304 sidor. 2 tryckningen. (Doktorsavhandling)
- Nr 90 *Spens, Karen*: Managing Critical Resources through Supply Network Management - A Study of the Finnish Blood Supply Network. Helsingfors 2001. 223 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 91 *Söderman, Ronnie*: Essays on Derivatives Risk Management - Examining the Pricing and Monitoring Processes of Financial Derivatives. Helsingfors 2001. 133 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 92 *Kinnunen, Ritva*: Creating and Testing of Service Ideas and Service Production Concepts. Helsingfors 2001. 264 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 93 *Sundkvist, Kim*: Essays on Option Pricing with Smiles and Non-Constant Volatility. Helsingfors 2001. 152 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 94 *Voima, Päivi*: Negative Internal Critical-Incident Processes - Windows on Relationship Change. Helsingfors 2001. 335 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 95 *Farsimadan, Daryoush*: Reforming Public Administration Based on New Public Management Concepts - The Case of the Public Administration Reform in Kyrgyz Republic. Helsingfors 2001. 197 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 96 *Zashev, Peter*: IMF in Eastern Europe - Success or Failure? International Monetary Fund Operations in Eastern Europe - Comparing the Results. Helsingfors 2001. 221 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 97 *Sandvall, Thomas*: Essays on Mutual Fund Performance Evaluation. Helsingfors 2001. 145 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 98 *Vikström, Mikael*: Essays on Option Pricing and Trading - Evaluating the Effects of Dividends and Different Time Units in the Pricing Models. Helsingfors 2001. 134 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 99 *Lindberg-Repo, Kirsti*: Customer Relationship Communication - Analysing Communication from a Value Generating Perspective. Helsingfors 2001. 274 sidor. (Doktorsavhandling)
- Nr 100 *Krusberg, Jan-Erik*: Studies on Dumping and Antidumping Policy in Finland. Helsingfors 2001. 155 sidor. (Doktorsavhandling)

Nr 101 *Cederlöf, Jan-Magnus*: Ecological Modernisation and Market-based Policy Instruments. The Use of New Instruments in Environmental Policy in Finland and Sweden. Helsingfors 2001. 261 sidor. (Doktorsavhandling)

Nr 102 *Penttinen, Aku*: Peso Problems in the Level and Volatility of Stock Returns. Helsingfors 2001. 110 sidor. (Doktorsavhandling)

**Forskningsrapporter från Svenska handelshögskolan
Swedish School of Economics and Business Administration / Research Reports**

Nr 52 *Aaltonen, Mika* ja *Kovalainen, Anne*: Johtaminen sosiaalisena konstruktiona. Helsinki 2001. 93 sidor.

Nr 53 *Tandefelt, Marika*: Finländsk tvåspråkighet. Helsingfors 2001. 51 sidor.

**Meddelanden från Svenska handelshögskolan
Swedish School of Economics and Business Administration / Working Papers**

Nr 457 *Penttinen, Aku*: Unrealized Expectations of Jumps in Volatility: An Explanation to the Low and Time-Varying Predictive Power of Implied Volatility. Helsingfors 2001. 45 sidor.

Nr 458 *Pietiläinen, Tarja*: Gender and Female Entrepreneurship in a Pro-Entrepreneurship Magazine. Helsingfors 2001. 32 sidor.

Nr 459 *Ringbom, Staffan*: Robust Ranking of Customers in Flight-Bookings. Helsingfors 2001. 18 sidor.

Nr 460 *Alvarez, Luis H. R. & Stenbacka, Rune*: Optimal Risk Adoption: A Real Options Approach. Helsingfors 2001. 16 sidor.

Nr 461 *Gehrig, Thomas & Stenbacka, Rune*: Screening Cycles. Helsingfors 2001. 25 sidor.

Nr 462 *Ekholm, Anders*: New Evidence on the Properties of the Financial Statement Information Pricing Process. Helsingfors 2001. 27 sidor.

Nr 463 *Isoniemi, Kristina*: Knowledge as Value Generator. Helsingfors 2001. 25 sidor.

Nr 464 *Ekholm, Anders*: How Do Different Types of Investors React to New Financial Statement Information? Helsingfors 2001. 35 sidor.

Nr 465 *Ekholm, Anders & Pasternack, Daniel*: The Negative News Threshold - an Explanation for Negative Skewness in Stock Returns. Helsingfors 2001. 18 sidor.

Skrifter utgivna vid Svenska handelshögskolan inom högskolans skriftserie

The Yrjö Jahnsso Working Paper

- Nr 1 *Anthony Dukes & Esther Gal-Or: Negotiations and Exclusivity Contracts for Advertising.* Helsingfors 2001. 50 sidor.
- Nr 2 *Oz Shy & Rune Stenbacka: Partial Subcontracting, Monitoring Cost, and Market Structure.* Helsingfors 2001. 19 sidor.
- Nr 3 *Jukka Liikanen, Paul Stoneman & Otto Toivanen: Intergenerational Effects in the Diffusion of New Technology: The Case of Mobile.* Helsingfors 2001. 29 sidor.

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN
Arkadiagatan 22, 00101 Helsingfors
Tfn 09-431 331, Fax 09-431 133 333
Hankens hemsida: www.shh.fi

SVENSKA HANDELSHÖGSKOLAN I VASA
Handelsesplanaden 2, 65101 Vasa
Tfn 06-3533 700, Fax 06-3533 703
Vasa Hankens hemsida: www.wasa.shh.fi